

NOTULEN

van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van SBM Offshore N.V. ("SBM" of de "Vennootschap"), gehouden op 5 mei 2011 in het Hilton Hotel te Rotterdam

In de vergadering waren 86 aandeelhouders aanwezig of vertegenwoordigd. In totaal vertegenwoordigden zij een aandelenkapitaal van 78.111.195 gewone aandelen op een totaal van 168.997.250 geplaatste gewone aandelen was dit 46,23% van het totaal geplaatste aandelenkapitaal.

1. Opening

De voorzitter opende de vergadering en heette de aanwezigen van harte welkom.

De voorzitter verwelkomde ook alle aandeelhouders of hun vertegenwoordigers die geen Nederlands spreken. Als Nederlandse AEX-genoteerde vennootschap zal deze bijeenkomst grotendeels in het Nederlands worden gevoerd met uitzondering van het verslag van de Raad van Bestuur door de CEO, de heer Mace en het beloningsbeleid onderdeel dat besproken zal worden door de heer Gugen in het Engels. Hij vermeldde verder dat vragen in het Engels gesteld mogen worden en in het Nederlands of Engels beantwoord zullen worden, afhankelijk van het lid van de Board of Management of de Raad van Commissarissen die de vraag beantwoordt. Faciliteiten voor simultaanvertaling waren aanwezig om iedereen in staat te stellen de vergadering te volgen in Engels of Nederlands. De voorzitter vervolgde de bijeenkomst in het Nederlands.

De voorzitter gaf aan dat hij, als voorzitter van de Raad van Commissarissen, het genoeg had deze jaarvergadering van SBM te mogen voorzitten. Hij deelde mede dat aan de tafel hebben plaatsgenomen de leden van de Raad van Bestuur, de overige leden van de Board of Management, de leden van de Raad van Commissarissen en de secretaris van de Vennootschap. De voorzitter gaf aan dat de heer Verwilghen als secretaris van de vergadering zal optreden. Voorts deelde hij mede dat de notulering van de vergadering wordt waargenomen door de heer Martin van Olffen, notaris van het kantoor De Brauw Blackstone Westbroek.

De voorzitter vermeldde, voor de goede orde, dat deze vergadering ten behoeve van de notulering op beeld- en geluidsband zal worden opgenomen. Er is tevens simultaanvertaling van en naar Engels. Conform het besluit van de algemene vergadering van aandeelhouders heeft de Vennootschap het Engels als enige officiële taal voor externe communicatie aangenomen. Dit betekent dat het volledige jaarverslag in het Engels werd gepubliceerd. De voertaal op deze AVA zal zoveel mogelijk het Nederlands zijn. De CEO van de Vennootschap zal zijn toespraak in het Engels houden en de heer Gugen (voorzitter van het Appointment & Remuneration Committee) zal de toelichting op agendapunt 6.2 in het Engels geven. Vragen die aan de leden van de Board of Management worden gesteld, zullen in het Engels worden beantwoord met simultaanvertaling in het Nederlands. De voorzitter gaf aan dat, zoals vorig jaar het geval was, er met elektronische stemkastjes gewerkt zal worden voor die punten van de agenda waarover gestemd moet worden. Het functioneren van deze stemkastjes zal worden toegelicht voordat de stemming plaatsvindt.

De voorzitter deelde mede dat de uitnodiging en de agenda met bijlagen voor deze vergadering op 24 maart 2011 zijn gepubliceerd in het Financieele Dagblad, op Securities Info en op de website van de Vennootschap. De agenda met bijlagen, waaronder het jaarverslag met de jaarrekening 2010 en het duurzaamheidsverslag 2010, zijn ter inzage gelegd en kosteloos verkrijgbaar gesteld bij het kantoor van de Vennootschap en het kantoor van Royal Bank of Scotland en werden kosteloos toegestuurd aan

aandeelhouders die om toezending vroegen. Tevens werden deze stukken beschikbaar gesteld via de website van de Vennootschap.

De voorzitter gaf aan dat er van aandeelhouders met een belang van meer dan 1% van de gewone aandelen of van aandeelhouders die ten minste een waarde van EUR 50.000.000 in gewone aandelen vertegenwoordigen geen verzoek tot agendering van bijkomende punten is ontvangen.

De voorzitter deelde mede dat, zoals in het verleden, de Raad van Bestuur ook nu geopteerd heeft voor de mogelijkheid tot het bepalen van een registratiedatum. Hierdoor werden aandeelhouders in de mogelijkheid gesteld deel te nemen aan de vergadering, indien zij op 7 april 2011 stonden geregistreerd als aandeelhouder zonder dat hun aandelen daartoe tot na afloop van de vergadering dienden te worden geblokkeerd. Aanmelding voor het bijwonen van de vergadering was mogelijk tot uiterlijk 28 april 2011.

De voorzitter deelde mede dat, conform de Corporate Governance Code, de notulen van de vorige AVA binnen drie maanden na afloop van de AVA als concept op de website van de Vennootschap werden geplaatst met de uitnodiging om binnen een periode van drie maanden eventuele opmerkingen kenbaar te maken. Deze termijn is verstreken zonder dat opmerkingen werden ontvangen, waarmee de notulen met kleine correcties werden vastgesteld. De vastgestelde notulen van de AVA werden op de website geplaatst. Een kopie hiervan werd toegestuurd aan de aandeelhouders die hierom hadden verzocht en tevens lagen kopieën ter beschikking in de receptieruimte.

De voorzitter constateerde dat aan de wettelijke en statutaire bepalingen is voldaan en dat deze jaarvergadering bevoegd is rechtsgeldige besluiten te nemen ter zake van alle in de agenda opgenomen voorstellen. Hij deelde mede dat op de registratiedatum het totale geplaatste aandelenkapitaal van de Vennootschap EUR 42.249.312,50 bedroeg, verdeeld in 168.997.250 gewone aandelen die recht geven op het uitbrengen van evenveel stemmen.

De voorzitter vroeg, ten behoeve van een goede organisatorische verloop van de vergadering, aandacht voor de volgende punten:

1. Er is gelegenheid tot het stellen van vragen na de toelichting bij elk agendapunt. Zoals vorige jaren verzocht de voorzitter de vertegenwoordigers van de Vereniging van Effectenbezitters, Eumedion, VBDO en andere organisaties die de belangen van effectenbezitters waarnemen, het aantal vragen per interventie te beperken om de overige aandeelhouders de nodige ruimte te geven aan het woord te komen.
2. De voorzitter verzocht degenen die vragen wensen te stellen dit duidelijk kenbaar te maken en, nadat hen het woord was gegeven, gebruik te maken van de daarvoor opgestelde microfoons. Met name ten behoeve van de verslaggeving is het van belang dat hierbij duidelijk naam en woonplaats en, voor zover nodig, de organisatie die wordt vertegenwoordigd te vermelden.
3. Ten slotte verzocht de voorzitter om mobiele telefoons uit te schakelen.

2. Verslag van de Raad van Bestuur over het boekjaar 2010 (informatie)

De voorzitter stelde het verslag van de Raad van Bestuur over 2010 (pagina's 49 en volgende van het jaarverslag) aan de orde en verzocht de heer Mace, voorzitter van de Raad van Bestuur, een nadere toelichting op dit verslag te geven.

De heer Mace: "Goedemiddag mijnheer de voorzitter, dames en heren. We zijn verheugd u vandaag een samenvatting te presenteren van de resultaten van de Vennootschap van het afgelopen jaar en de huidige bedrijfssituatie en onze verwachtingen voor dit jaar en daarna te beschrijven. We hebben in 2010 een goed

resultaat bereikt, met een sterke stijging in winst vergeleken met vorig jaar en een verbeterde EBIT-marge, met name in het Turnkey Systems segment. Verscheidene grotere projecten zijn gedurende het jaar afgeleverd en onze vloot geleasde schepen heeft weer erg goed gepresteerd door aanzienlijke bonusinkomsten te genereren. Gedurende het jaar zagen we een significant herstel in het aantal orders die in de FPSO sector werden toegekend en hebben we succesvol een "letter of intent" voor een groot nieuw leasecontract binnengehaald. Dat, gecombineerd met de verkoop van "kleinere" projecten, uitbreidingen en upgrade van bestaande schepen, heeft onze orderportefeuille op een recordhoogte gebracht. Onze performance met betrekking tot veiligheid is ruim binnen de normen van de industrie maar iets lager dan vorige jaren. Dit is deels toerekenbaar aan de meer rigoureuze en verbeterde verslaggeving, waardoor wij de problemen beter kunnen identificeren en aanpakken, en uiteindelijk het aantal incidenten kunnen reduceren. We hebben aangevraagd en zijn geaccepteerd voor de Dow Jones Sustainability Index Europe, als gevolg van het transparant rapporteren van duurzaamheidskwesaties. Ons Duurzaamheidsverslag verschaft gedetailleerde informatie over de duurzaamheid van de strategie en resultaten van de Vennootschap. We hebben de financieringscapaciteit van ons bedrijf versterkt en zijn nu in een comfortabele positie om te voldoen aan een van onze strategische doelstellingen om de leasevloot uit te breiden. In deze samenvatting willen we eerst de financiële verslagen bespreken en de belangrijke bedrijfsactiviteiten in 2010, gevolgd door onze verwachtingen voor 2011. Tot slot zullen we de verwachtingen voor de midden- tot lange termijn bekijken en beschrijven hoe wij denken dat de markt zich zal ontwikkelen.

Allereerst de financiën. De netto winst over 2010 was USD 276.000.000, een stijging van 20% vergeleken met de winst van 2009. In het Turnkey Systems segment is de EBIT marge tot 9,4% gestegen, wat een aanhoudende verbetering is in vergelijking tot 2008 en 2009. Dit resultaat werd bereikt doordat de nieuwere projecten aanmerkelijk betere resultaten opleverden en oudere verlieslatende projecten die gedurende het jaar zijn afgeleverd. Turnkey services lieten een verbeterd niveau van werkzaamheid zien in 2010, maar met iets lagere marges vergeleken met het vorige jaar door de verminderde wereldwijde activiteit in de offshore contracting. Het lease-and-operate segment heeft lagere resultaten behaald dan in 2009 aangezien we een impairment last moesten nemen op een van de lease projecten onder constructie, te weten de MOPUstor voor Talisman, en op de tankerinventaris die we aanhouden voor toekomstige projecten. Over het geheel waren de prestaties van onze vloot echter uitstekend en hebben we hoge bonusniveaus behaald. De omzet van 2010 bleef constant, net boven de USD 3.000.000.000. De verkoopresultaten waren zeer goed en we hebben succes behaald met de toekenning van een letter of intent voor een groot leasecontract gedurende het jaar. Dit heeft bijgedragen aan een totaal van nieuwe orders van USD 4.500.000.000 in 2010 vergeleken met USD 3.700.000.000 in 2009. Door de aanzienlijke waarde die gepaard gaat met de toekenning van Petrobras FPSO Cidade de Paraty, een 20 jaar durende Lease and Operate contract voor het Lula Nordeste project in Brazilië, en een toename in "kleinere projecten", uitbreidingen en upgrade werk heeft het orderboek aan het einde van het jaar een nieuw record bereikt van USD 11.500.000.000.

We hebben voorgesteld om een dividend uit te keren van USD 0,71 per aandeel, wat voor de aandeelhouders een pay-out ratio vertegenwoordigt van 50% van de netto winst. Dit is meer dan in 2009 maar weerspiegelt niet helemaal de toename van de winst omdat een groter gedeelte van de winst voor 2010 toekenbaar was aan minderheidsbelangen. We hebben onze investeringscapaciteit voor leaseprojecten vergroot met een nieuwe revolving credit faciliteit van USD 750.000.000 en zijn een lange termijn samenwerkingsovereenkomst aangegaan met Mitsubishi Corporation om gezamenlijk wereldwijd FPSO Lease and Operate projecten na te streven. We hebben dit gedaan om in een sterke positie te zijn om onze groeistrategie in het lease- en operate segment te ondersteunen. We hebben ook een nieuwe projectfinancieringsfaciliteit van USD 602.000.000 voor FPSO Aseng afgerond tegen betere voorwaarden vergeleken met die in 2009.

Wat betreft de operationele performance is het zo dat de business van de Vennootschap activiteiten omvat die belangrijke risico's inhouden, variërend van risico's met betrekking tot de voltooiing en oplevering die gepaard gaan met hoge bouwkosten van de grote complexe systemen die we ontwerpen (welke soms een bedrag van USD 1.000.000.000 overschrijden) tot de gevaren van de olieproductieactiviteiten met onze vloot van geleasede schepen, maar ook de veiligheid- en landenrisico's in sommige delen van de wereld waar we werken. Naast deze inherente risico's van onze business bestaat er de externe financiële omgeving en financiële ondersteuning waar we afhankelijk van zijn, maar waarvan we hebben gezien dat die erg onstabiel kan zijn. Deze risico's hebben altijd in onze business bestaan, met de heftige markt van 2005 tot, in 2008, de financiële crisis, de Deep Water Horizon ramp in de Golf van Mexico, de huidige politieke opschudding in een aantal landen in Noord-Afrika en het Midden Oosten en zelfs de Japanse aardbeving, de tsunami en de Fukushima nucleaire ramp hebben ons bewustzijn vergroot over het absolute belang van risicomangement in onze business. Ik zou graag willen benadrukken bij onze aandeelhouders dat dit een hoge prioriteit heeft in onze Vennootschap.

De operationele activiteiten van het jaar 2010. Alle segmenten hebben een heel druk jaar gehad met de volgende belangrijke ontwikkelingen. De FPSO Capixaba is verplaatst naar het Cachalote veld offshore Brazilië in februari, na een upgrade van de unit die in recordtempo is uitgevoerd in de Capital Shipyard in Singapore, en de eerste olie werd opgepompt in mei. De unit opereert onder een lease and operate contract met Petrobras voor 12 jaar. De verplaatsing van FPSO Capixaba is de eerste van verscheidene FPSO verplaatsingsprojecten die in de toekomst worden ondernomen. We hebben ook orders ontvangen voor de verplaatsing van FPSO Espadarte naar het Baleia Azul veld in Brazilië voor Petrobras, en gedurende de eerste maanden van 2011 is er een letter of intent voor de verplaatsing van de FPSO Xikomba naar het nieuwe olieveld in Angola voor ENI. Ook zijn zowel FPSO Brazil als FPSO Marlim Sul potentiële kandidaten voor verplaatsing in Brazilië. Het Yme MOPUstor platform is eind van het jaar voltooid in Noorwegen. Deze unit wacht momenteel op geschikte weersomstandigheden voor de offshore installatie en verwacht wordt dat de productie zal starten in 2011. De constructie van EnCana's Deep Panuke Production Field Centre is voltooid in de werf van Abu Dhabi. Het platform zal getransporteerd worden naar Nova Scotia in Canada voor de offshore installatie en de start van productie is voorzien voor later dit jaar. Helaas zijn we niet in staat geweest een overeenkomst met Encana te sluiten over verscheidene grote wijzigingsorders die betrekking hebben op gevraagd extra werk en zijn daarom een procedure begonnen voor de Supreme Court of Nova Scotia begin april 2011. De constructie van FPSO Aseng voor Nobel Energy Equatorial Guinea en de FPSO Cidade de Paraty voor Petrobras Brazil is aan de gang in Singapore conform de planning. Het lease and operate segment kon ook voor 2010 een uitstekend resultaat optekenen. Hoge bonussen konden gerealiseerd worden waar dit kon binnen de individuele leasecontracten. Het totale aantal actieve schepen in de leasevloot aan het einde van het jaar staat op veertien. De FPSO Falcon is in lay-up, maar wordt actief gemarket voor nieuwe contracten. Vier nieuwe leasecontracten die momenteel in de constructie fase zijn, zijn: Yme MOPUstor, EnCana production field centre, FPSO Aseng en Cidade de Paraty FPSO.

In ons turnkey systems segment was een groot hoogtepunt in 2010 de voltooiing en oplevering van de FPSO P-57 aan Petrobras in Brazilië. De unit werd twee maanden eerder afgeleverd dan de contractuele planning en binnen budget, en overtrof de hoge "local content requirement" met een substantiële hoeveelheid aan werk verricht in Brazilië. We hebben de FPSO toegeleverd aan Petrobras op een turnkey sale basis en zullen de unit gedurende drie jaar voor hen beheren. Onder de andere projecten hebben we ook een complexe turrett voor BP geleverd voor de FPSO werf in Korea waar de integratiewerkzaamheden voor de Skarv FPSO werden voltooid. De FPSO Okha constructie ging goed vooruit gedurende het jaar en is volgens de planning in de eerste helft van 2011 klaar. Daarmee loopt de constructie een beetje achter op de planning maar is in lijn met de verwachtingen van de cliënt. We hebben twee van de drie semi-

submersible boorplatformen succesvol afgeleverd in 2010. Het derde boorplatform is gepland voor voltooiing in de eerste helft van dit jaar op de werf in Abu Dhabi. De drie boorplatformen hebben aanzienlijke kostoverschrijdingen gekend maar de nodige provisies zijn volledig genomen in 2010. We gaan voort met front-end engineering and design werk als onderdeel van onze raamovereenkomst met Shell voor het leveren van *turret mooring* systemen voor een serie van hun Floating LNG (FLNG) productiesystemen. Samen met de Japanse engineering contractant Chiyoda hebben we een FEED contract afgewerkt voor een FLNG faciliteit voor Petrobras in Brazilië. Recentelijk ontvingen we een uitnodiging om te bieden op een commerciële offerte aan Petrobras voor levering van het systeem. In het Turnkey Services segment waren geen van de installatieschepen van de Vennootschap volledig bezet tijdens 2010, hetgeen de wereldwijde daling in de offshore constructiebusiness reflecteert. Echter, gespecialiseerde benodigdheden, onderdelen en diensten voor levering en onderhoud van CALM afmeersystemen lieten een stijging in 2010 zien. Aan het einde van het jaar vertegenwoordigt het Turnkey Services orderboek ongeveer negen maanden werk, wat normaal is gezien de korte tot middellange termijn aard van deze business.

Daewoo Shipbuilding en Marine Engineering van Zuid-Korea tekende een overeenkomst waarbij zij een aandeel van 30% in de Paenal Yard joint venture in Angola tussen Sonangol en SBM verkregen. DSME zal in de investering voor Fase II van de Paenal Yard meedelen en zij zullen ook productie- en constructie expertise leveren aan de werf. De recente CLOV FPSO order heeft de start van Fase II van de uitbouw van de werf op gang gebracht, die met zich meebrengt de voltooiing van de kade om FPSOs aan af te meren, een zware kraan om modules aan boord te hijsen en additionele module constructiefaciliteiten, alsmede werkgelegenheid en training van personeel. Door de voltooiing van Fase II, zal de werf de enige werf in Angola zijn die geschikt is voor FPSO topsides, process moduleconstructie en integratie. Het effectieve aandeelhouderschap in de Paenal Yard na de transactie is als volgt: Sonangol 40%, SBM 30%, en DSME voor de resterende 30%.

Een paar opmerkingen over onze aandelenkoers. Onze prestatie op de aandelenmarkt was goed, met een aandelprijs die steeg met 21,7% over het jaar, en deze is in de eerste helft van 2011 ook nog sterk gestegen. De prestatie was 16% boven de AEX-index. De aandelentransactie-omzet werd nog steeds getroffen door de financiële crisis en was opnieuw lager dan in het afgelopen jaar, zijnde 1,6 maal in vergelijking tot 1,9 maal in 2009. Uit informatie van de grote banken en financiële instellingen blijkt dat de aandelen voornamelijk in handen zijn van institutionele beleggers van wie een groot gedeelte Anglo-Amerikaans zijn.

Verdergaand met de verwachtingen voor 2011. We verwachten dat de nieuwe orderaantallen redelijk goed zullen zijn. We hebben al twee grote FPSO orders in de eerste maanden van 2011 ontvangen en er blijven een aantal goed ontwikkelde kansen over voor het tweede deel van het jaar in alle segmenten van onze business. We hebben geen totale winstverwachting gegeven maar we hebben aangegeven dat we verwachten dat de omzet voor 2011 van dezelfde omvang zal zijn als in 2010, nu bijna volledig verzekerd door lopende projecten. Ten tweede, de EBIT marge voor het turnkey systemen segment zal naar verwachting stevig in de range van 10 tot 15% liggen, rekening houdend met een robuuste onderliggende operationele marge en de invloed van financial lease accounting. De EBIT-marge van Turnkey Services zal naar verwachting in een range van 15 tot 20% liggen, vergelijkbaar met 2009. EBIT contributie van het Lease and Operate segment is naar verwachting in dezelfde range als het onderliggende niveau dat in 2010 is behaald, exclusief impairment lasten. Verwacht wordt dat de netto financieringslasten zullen afnemen met 20 tot 25% vergeleken met het jaar 2010 en dat kapitaal (capex)uitgaven, met uitsluiting van nieuwe operating leasecontracten of Variation Orders op bestaande contracten die in 2011 verworven kunnen worden, naar verwachting rond de USD 400.000.000 zullen bedragen. *Net gearing* zal naar verwachting aan het einde van 2011 onder de 100% blijven met alle financiële ratio's comfortabel binnen de range van onze bankconvenanten. De Vennootschap heeft een solide financiële structuur. Daardoor zal het

mogelijk zijn naar voldoening te opereren gedurende het jaar en daarna, en we hebben er het volste vertrouwen in dat we de financiële behoefte van de Vennootschap verder kunnen blijven voldoen gedurende het jaar. De ontwikkeling van nieuwe producten en technologie blijft een belangrijk deel van de strategie van de Vennootschap met de voornaamste inspanning geconcentreerd op deep water floating production, arctic production solutions, de LNG supply chain en duurzame energiesystemen.

Kijkend naar de markt zal ik onze vooruitzichten geven op de ontwikkeling van de *floating production sector* en hoe dit onze business zal beïnvloeden. De momenteel hoge olieprijs zou de economische levensvatbaarheid van de meeste olieveld-ontwikkelingsprojecten moeten verzekeren en alle bedrijven in de mogelijkheid stellen door te gaan met hun productieplannen. Dit wordt weerspiegeld in het huidige hoge niveau van verkoop- en biedingsactiviteiten voor potentiële projecten, waarvan wij een aantal strategisch hebben uitgekozen als target. We hebben al twee grote orders verkregen in 2011, een FPSO voor OSX in Brazilië en een verplaatsing van de FPSO Xikomba voor ENI in Angola. We blijven optimistisch dat de order intake in 2011 sterk zal blijven. We verwachten dat er ongeveer vijftien tot twintig FPSO projecten toegekend kunnen worden per jaar voor de volgende paar jaren. Niet al deze projecten zullen strategisch interessant zijn voor de Vennootschap maar we denken dat in ieder geval de helft daarvan bij onze doelen past. We zijn dus optimistisch over de toekomstige groei van deze activiteiten. Onze specifieke technologische specialisatie voor turrets, tension leg platforms en semi-submersible platforms zullen naar verwachting ook goede verkoopmogelijkheden over de komende paar jaren zien. De activiteiten voor het Turnkey Services segment van de Vennootschap zal naar verwachting redelijk krachtig zijn in de toekomst doordat de bezettingsgraad van de twee installatieschepen van de Vennootschap recent een verbetering tonen. We verwachten dat de diep water offshore installatie- en constructiemarkt zal groeien de komende jaren. Om van de groei te profiteren en verder onze capaciteiten uit te breiden in deze markt, hebben we recent een nieuwe Diving Support Construction Vessel besteld die in 2013 geleverd wordt. De offshore LNG sector laat tekenen van verdere ontwikkeling zien met aanzienlijke activiteiten op diverse projecten waar de Vennootschap een belang in heeft. Samen met Chiyoda hebben we een FEED studie voor de pre-salt FLNG development offshore Brazilië van Petrobras voltooid, en hebben de intentie om een commercieel voorstel aan Petrobras later in het jaar te doen. Andere FLNG engineering studies worden uitgevoerd voor andere cliënten, voornamelijk in het verre Oosten. De technologische ontwikkeling blijft gericht op de groeigebieden van diep water olie en gas productie, offshore LNG productie en de ontwikkeling van initiatieven op het gebied van duurzame energie, waar de Vennootschap kansen ziet toenemen voor haar productlijnen in de komende jaren.

We hebben onlangs enkele veranderingen aangekondigd in de Board of Management. In 2010 hebben we twee nieuwe leden van de Board of Management benoemd, de heer Wyllie als Chief Technology Officer, die de Algemene Vergadering van Aandeelhouders vorig jaar al bijwoonde en de heer Laures als Chief Commercial Officer. Beide heren zijn al lange tijd werknemers van de Vennootschap met indrukwekkende carrières en diepgaande kennis van onze producten, strategie en concurrentiepositie. Op de website van de Vennootschap en in het jaarverslag van 2010 zijn hun persoonsbeschrijvingen gepubliceerd. Aan het einde van deze maand zal één van onze meest ervaren leden van de Board of Management, de heer Blanchelande, een nieuwe fase van zijn leven starten met een welverdiend pensioen. De heer Blanchelande was helaas niet in de gelegenheid deze vergadering bij te wonen. De heer Blanchelande is op dit moment een van de leiders met de meeste kennis in onze industrie en heeft gedurende vele jaren in belangrijke management- en leidinggevende posities van de Vennootschap gewerkt, meest recentelijk als COO van de Vennootschap. We danken hem voor 33 jaar van onuitputtelijke inspanning en enthousiasme, wat een grote rol heeft gespeeld in de ontwikkeling van de Vennootschap als wereldwijde marktleider. Zonder hem hadden we dit niet kunnen doen en we wensen hem en zijn familie een lang en gezond pensioen. Ik zou ook graag van deze gelegenheid gebruik willen maken om de heer Chabas te introduceren. De heer Chabas is een voormalig lid van de Board of Management van Acergy. Hij is recent

tot SBM toegetreden en is de nieuwe Chief Operating Officer, opvolger van de heer Blanchelande. We zijn zeer verheugd met de benoeming van de heer Chabas. Zijn kennis en ervaring in de olie- en gasindustrie zal een toegevoegde waarde zijn voor de Board of Management en de aanhoudende groei van de Vennootschap.

Concluderend, we hebben een herstel in de vraag naar onze producten en diensten gezien en we verwachten dat de vraag sterk zal blijven terwijl onze cliënten doorgaan met de ontwikkeling van nieuwe diep water olie- en gasreserves. Hierdoor zullen we verdere innovatieve technologie ontwikkelen om deze uitdagingen aan te gaan. Ons doel voor de middellange termijn is om onze bedrijfsactiviteiten te verbeteren door een gestage groei en handhaving van onze marktleiderspositie als voorkeursaanbieder voor onze cliënten. De succesvolle herfinanciering van de doorlopende kredietfaciliteit van de Vennootschap, de succesvolle oplevering van een aantal vroegere projecten, zoals de boorplatformen, en de voltooiing in 2011 van boorplatform # 3 en de MOPU platforms, samen met een record orderportefeuille, hebben de Vennootschap goed gepositioneerd om haar doelen voor groei en rendement voor onze aandeelhouders te bereiken. Dank u wel."

De voorzitter dankte de heer Mace voor de toelichting en gaf aan dat van de VBDO een aantal schriftelijke vragen zijn ontvangen die de heer Mace eerst zal beantwoorden.

De heer Mace gaf aan dat hij eerst de vragen zal schetsen die hij heeft ontvangen van de VBDO en daarna een reactie van de Vennootschap zal geven.

De eerste vraag had betrekking op het duurzaamheidsrapport en de handleiding van de GRI (Global Reporting Initiative) en of deze zijn onderzocht door een externe accountant. Het niveau waar de Vennootschap op heeft gerapporteerd is niveau C, het laagste niveau. De vraag was of de Vennootschap de intentie heeft om dit te verhogen naar niveau B. **De heer Mace** gaf aan dat vanuit het standpunt van de Vennootschap, niveau C voldoende was om een juist overzicht te geven van de belangrijkste kenmerken van de Vennootschap en de initiatieven. De Vennootschap blijft zich verbeteren door nieuwe indicatoren toe te voegen en voor 2011 zal de Vennootschap beoordelen, in samenwerking met de externe accountant, of niveau B haalbaar is en zij zal een beslissing daarover nemen gedurende dit jaar.

De tweede vraag had betrekking op het assurance level van het onderzoek van de externe accountant in 2010, welke beperkt was. De VBDO vroeg of het volgende niveau van assurance redelijk zou zijn en of de Vennootschap de intentie heeft om dat niveau te veranderen. **De heer Mace** antwoordde dat de Vennootschap duurzaamheidsdata heeft gebruikt om zo trends op te volgen die in indicatoren verwoord. De Vennootschap beschouwt het rapport van de externe accountant, op het gelimiteerde niveau, adequaat voor dit doel.

De derde vraag had betrekking op gezondheid en veiligheid en de HSSE gezondheid en veiligheid statistieken vergeleken met 2009, waaruit bleek dat een groot aantal cijfers waren verslechterd vergeleken met het voorgaande jaar en de specifieke opgave van "lost time incident" gerapporteerd voor onshore, offshore en toeleveranciers. De vraag was hoe SBM de tegenvallende statistieken uitlegde en of SBM bereid is om extra inspanningen te verrichten om de veiligheid van haar personeel en toeleveranciers te verbeteren. **De heer Mace** antwoordde dat de Vennootschap een meer robuust rapportagesysteem heeft ingevoerd voor de operaties welke samen met het toenemende aantal veiligheidspersoneel op de werkplekken, een hoger aantal aan incidenten heeft gegenereerd. Dit was de reden voor de toename van het aantal van incidenten. De Vennootschap kent belangrijke betekenis toe aan de veiligheid van haar werknemers en toeleveranciers, wat valt af te leiden uit diverse initiatieven die de Vennootschap heeft ingevoerd in de afgelopen jaren. Enkele voorbeelden zijn: (i) de gehele toepassing van kennis op het

gebied van veiligheid en een veiligheidstraining programma, en (ii) de twaalf levensreddende regels, welke wereldwijd zijn ingevoerd door de Vennootschap om de veiligheid en het welzijn van de werknemers en toeleveranciers te verbeteren. De heer Mace noemde dat de Vennootschap de prestaties voortdurend controleert en extra maatregelen heeft ingevoerd, zoals verbeterde auditing en training om de trend te keren. De HSSE prestaties van de Vennootschap bleven algemeen gezien in lijn met de benchmarks van de industrie. Desondanks blijft de Vennootschap streven naar verbetering op dit gebied.

De vierde vraag had betrekking op de verantwoordelijkheid van toeleveranciers. De Vennootschap is beoordeeld in een benchmark van de VBDO met betrekking tot toeleveranciers, waarin zij dit jaar is gezakt van de zeventiende naar de negentiende positie. De vraag kwam op of de Vennootschap de uitkomsten uit het onderzoek opgesteld door de onderzoekers van de VBDO herkende en of zij maatregelen zou willen treffen om de verantwoordelijkheid van haar toeleveranciers te vergoten. **De heer Mace** antwoordde dat de Vennootschap de informatie van de benchmark van de VBDO en de conclusie heeft ontvangen en dat zij deze in overweging zal nemen bij de ontwikkeling van de strategie op het gebied van duurzaamheid en de initiatieven op het gebied van toeleveranciers. Gezien het huidige aantal initiatieven op het gebied van verslaggeving over duurzaamheid, heeft de Vennootschap besloten haar participatie te limiteren tot de initiatieven van de Dow Jones op het gebied van duurzaamheid, het carbon disclosure project en het transparantie benchmark van het Ministerie van Economische Zaken. Zoals gerapporteerd in 2010 zijn nieuwe indicatoren met betrekking tot de waarde van ondernemingen in ontwikkelde en ontwikkelingslanden, alsmede informatie over uitgevoerde verkopers' audits toegevoegd. De Vennootschap heeft de intentie de verslaggeving op dit gebied te blijven ontwikkelen. Opgemerkt werd dat belangrijke verplichtingen betreffende toeleveranciers zijn samengevat in de Code of Conduct van de Vennootschap.

De vijfde vraag had betrekking op de werkzaamheden in Myanmar. In het verleden heeft de Vennootschap aangegeven dat het haar contract met Petronas niet zou verlengen na de afloopdatum en uit Myanmar zou vertrekken. De vraag was of de Vennootschap zich daar nog aan houdt en wanneer het contract afloopt. **De heer Mace** antwoordde dat SBM nog steeds het voornemen heeft haar aanwezigheid niet te verlengen na de aflooperperiode van haar contract zolang internationale sancties tegen Myanmar blijven gelden. Het huidige contract loopt tot mei 2015 met een optie tot verlenging voor de cliënt (Petronas) voor 5 jaar. De uiterste afloopdatum zou mei 2020 kunnen zijn.

De zesde vraag ging over biodiversiteit. De industrie waarin SBM zich bevindt staat bekend als een industrie met een relatief hoge impact op biodiversiteit. In het Duurzaamheidsrapport heeft SBM verwezen naar het behoud van ecosystemen en dat zij heeft gekeken naar peers. Opgemerkt werd dat andere bedrijven een beter ontwikkeld beleid op dit gebied hebben. De VBDO vroeg of SBM de intentie heeft om biodiversiteit een meer prominente plaats in de Vennootschap te geven en of zij wil onderzoeken wat de risico's en mogelijkheden van biodiversiteit en behoudt van ecosystemen zijn. **De heer Mace** gaf aan dat de Vennootschap de productiesystemen ontwerpt en de schepen die worden geleasd opereert binnen de strikte milieu regels opgelegd door haar cliënten, die vergunningen hebben verkregen om te opereren binnen de nationale milieueisen. Deze strikte vereisten zijn specifiek voor elke locatie, waardoor het niet relevant is om een uniform beleid te hebben op het gebied van diversiteit. Ten aanzien van de installaties, voert de Vennootschap alle activiteiten uit onder strikte procedures, waarvoor de werknemers zijn getraind om zo het effect op de ecosysteem gedurende de werkzaamheden te minimaliseren. Het ontwerp van de systemen is zodanig dat de uitstoot naar het milieu wordt geminimaliseerd en in geval van een niet bedoelde uitstoot zijn er beheersingsystemen aanwezig.

De zevende vraag heeft betrekking op diversiteit. De VBDO verwelkomde het voorstel om mevrouw Rethy te benoemen als lid van de Raad van Commissarissen en hoopte dat de AVA dit voorstel zou steunen. Dit jaar vroeg de VBDO aandacht voor personen met een fysieke en mentale handicap die meer moeilijkheden

hebben op de arbeidsmarkt. De VBDO merkte op dat SBM geen beleid heeft ten aanzien van deze personen als potentiële werknemers en vroeg of SBM de intentie heeft zo'n beleid in te voeren. **De heer Mace** antwoordde dat de Vennootschap streeft naar een werknemersbeleid met gelijke kansen zonder discriminatie op basis van geslacht, leeftijd, afkomst, religie, politieke- of handelsvereniging voorkeur, nationaliteit of invaliditeit. De Vennootschap heeft niet actief beleid gevoerd inzake de werving van invalide mensen, met name gezien het feit dat de Vennootschap slechts een paar posities beschikbaar voor minder valide mensen.

De laatste (achtste vraag) had betrekking op remuneratie. De VBDO was verheugd met de introductie van een CSR multiplier als deel van de variabele beloning. De multiplier is gekoppeld aan CSR verplichtingen en de VBDO vroeg welke CSR verplichtingen dit zijn en of de Vennootschap de intentie heeft deze bekend te maken voor de remuneratie over 2011, en welke verplichtingen wel en welke niet zijn nagekomen. **De heer Mace** gaf aan dat de Vennootschap een beleidsregel heeft geïntroduceerd in haar remuneratiebeleid om prestaties te kunnen meten tegen de CSR indicatoren. De Vennootschap heeft de intentie om dit in 2011 te testen en zich comfortabel te gaan voelen met deze nieuwe tool, welke zal worden toegepast op een kwalitatieve en kwantitatieve manier op het gebied van CSR.

De voorzitter dankte de heer Mace voor de beantwoording van de vragen van de VBDO en vroeg of er nog aandeelhouders waren die vragen wilden stellen over de toelichting van de heer Mace.

De heer Jorna (VEB) feliciteerde SBM met een recordjaar. De resultaten zijn "upgoing". De heer Jorna gaf aan dat het goed gaat met SBM, dat er veel orders in de markt zijn en dat de Vennootschap de komende vier jaar al vol zit. Voor 2011 is 90 tot 95% van de orders en de omzet al ingeboekt. De heer Jorna vroeg (eerste vraag) of er mogelijkheden zijn dat SBM sneller kan werken en de productie kan opvoeren, zodat meer omzet kan worden behaald en meer omzet vervroegd kan worden. Verder vroeg hij naar eventuele belemmeringen hierbij. De heer Jorna vroeg (tweede vraag) naar het contract met Mitsubishi. Hij heeft zich laten vertellen dat Mitsubishi diepe zakken heeft, waardoor de lease misschien wat naar voren getrokken kan worden. De heer Jorna geeft aan (derde opmerking) dat voorheen uitgesproken is het leaseaandeel te willen laten groeien om een stabielere inkomensstroom te hebben en minder van de fluctuaties van de markt afhankelijk te zijn. Hij merkte op dat lease nauwelijks is gegroeid. De heer Jorna merkte ten aanzien van LNG, het paradepaardje van SBM, op dat hij hier niet veel nieuws over heeft gehoord. Hij gaf aan begrepen te hebben dat SBM met Petrobras bezig is geweest en dat er een FEED-studie heeft plaatsgevonden. Hij vroeg (vierde vraag) hoe de markt eruit ziet, of die booming is en of er meer van deze LNG's komen. Verder gaf de heer Jorna aan dat hij gelezen heeft dat SBM een nieuwe manier heeft om iets aan te sluiten op zee, waar zij een patent op heeft. De rest van die markt, ook in de toelichting, blijft wat ondoorzichtig gaf hij aan. Indien dit een paradepaardje is, hoopte hij dat daar stappen gemaakt worden.

De heer Jorna gaf verder aan dat men de naam Petrobras vaak hoort. SBM heeft daar een goede verstandhouding mee in Brazilië, Angola en het Verre Oosten. Hij vroeg (vijfde vraag) of SBM niet teveel gefocust is op één partij en of er genoeg diversificatie in het cliëntenbestand is, zodat SBM niet teveel afhankelijk wordt van één partij. Ten slotte refereerde hij aan natuurlijke energie, waar we allemaal voor zijn. Hij vroeg (zesde vraag) wanneer de eerste opdrachten voor een systeem dat natuurlijke energie uit golfbewegingen of temperatuurverschillen haalt, kan worden verwacht.

De voorzitter dankte de heer Jorna en gaf het woord aan de heer Mace.

De heer Mace gaf aan dat SBM in de nabije toekomst goede perspectieven ziet ten aanzien van de orderportefeuille, die een werkvoorraad voor de komende jaren zal garanderen. SBM zal van de gelegenheid gebruik maken om de beste projecten voor haar orderportefeuille binnen te halen. Hij

antwoordde op de eerste vraag dat de Vennootschap zich tot een zodanige grootte heeft ontwikkeld dat zij ongeveer tien tot twaalf grote projecten gelijktijdig kan uitvoeren, niet allemaal parallel, maar in verschillende stadia. Echter, de waarde van de projecten is dramatisch verhoogd wat het soms complex maakt. De Vennootschap maakt stappen met het uitbesteden van werk op gebieden met knelpunten, zoals engineering, om zo de beschikbare engineering capaciteit meer ruimte te geven. Een van de belangrijkste resources van de Vennootschap zijn de engineering teams. De Vennootschap maakt stappen om detail engineering uit te besteden om zo te proberen het volume te verhogen, maar realistisch gezien zal dit niet een extreme verhoging zijn. SBM wil zeker stellen dat zij controle houdt over haar activiteiten. Ten aanzien van de tweede vraag met betrekking tot de overeenkomst met Mitsubishi Corporation, gaf Mr Mace aan dat de grote capex projecten toenemen in grootte en dat, zoals aangekondigd, SBM projecten heeft van over USD 1.000.000.000. Om deze projecten uit te voeren, te financieren en gelijktijdig andere dergelijke projecten te verwerven, heeft SBM financiële steun nodig. SBM heeft in het verleden al in twee projecten met Mitsubishi gewerkt en kent hen. Dit is vastgelegd in een nieuwe samenwerkingsovereenkomst op grond waarvan Mitsubishi vermogen zal verstrekken aan SBM voor grote projecten, welk vermogen de Vennootschap nodig heeft om in staat te zijn die projecten te ontwikkelen. De heer Mace gaf aan dat Mitsubishi niet zal worden betrokken in de daadwerkelijke uitvoering van de projecten, maar dat zij enkel financiële steun zullen verlenen. De heer Mace merkte op dat dit een goede ontwikkeling is en dat het SBM zal helpen haar lease business te vergroten. De heer Mace antwoordde met betrekking tot de derde opmerking dat het niet de Vennootschap is die uiteindelijk beslist of de projecten lease- danwel verkoop zijn. SBM krijgt beide typen orders voor de grotere FPSO's. De Vennootschap zal normaal gesproken een gebalanceerde portefeuille nastreven, met een licht overgewicht aan de lease kant. SBM probeert projecten te selecteren die voor die balans zorgen, maar beslist daar uiteindelijk niet zelf over. Ten aanzien van de vierde vraag antwoordde de heer Mace dat LNG een activiteit is die de Vennootschap een aantal jaren geleden is gaan opvolgen. De Vennootschap is door een belangrijke exercitie gegaan in 2007 en 2008 in verband met de ontwikkeling van een algemeen ontwerp voor een LNG FPSO. Toen kwam de economische crisis en was er geen beweging meer in de LNG projecten voor een bepaalde periode. Thans is er een groei in LNG offshore projecten en SBM participeert in een aantal van deze projecten. SBM maakt stappen om er als eerste bij te zijn en de heer Mace gaf aan dat dit dan grote capex projecten zouden zijn. De heer Mace gaf aan dat de grote LNG FPSO projecten ongeveer rond USD 3.000.000.000 liggen. SBM heeft besloten in de vorm van joint venture overeenkomsten te werken om zo de kosten van deze projecten te delen met de andere betrokken contractspartijen. SBM probeert zichzelf in een positie te plaatsen waarin zij succesvol kan zijn in deze business wanneer die groeit. SBM was een van de initiatiefnemers in de ontwikkeling van een offshore oplossing voor LNG. Een van de onderdelen, waar de heer Jorna aan refereerde, is de mogelijkheid om de LNG veilig offshore te lossen. Dat gedeelte van de installatie ontbrak in deze industrie en dat gat moest worden opgevuld. SBM heeft geïnvesteerd in een R&D programma ter ontwikkeling van een floating hose die kan worden gebruikt voor het vervoer van cryogene vloeistoffen van de productie installaties naar de LNG dragers op een manier die veilig kan worden uitgevoerd in de oceaan. De enige ervaring die bestaat is dat thans LNG vrachtschepen in de haven komen en lossen aan wal. De heer Mace gaf aan dat SBM succesvol was in de ontwikkeling van een hose systeem en dat het lossysteem nodig was om het gehele LNG FPSO systeem uitvoerbaar te maken.

De heer Mace gaf aan in relatie tot Petrobras (vijfde vraag) dat SBM veel zaken doet met Petrobras, maar dat zij op regelmatige basis het risico volgt dat gepaard gaat met de werkzaamheden in ofwel Brazilië of met Petrobras. SBM verzekert zich ervan dat de mate van werkzaamheden die zij heeft in het land comfortabel is. De heer Mace antwoordde op de laatste vraag (zesde vraag) met betrekking tot initiatieven op het gebied van duurzame energie, dat de Vennootschap nog een aantal jaren verwijderd is van de eerste order, aangezien dit nog steeds in de technische ontwikkelingsfase verkeert, waar goede vooruitgang is geboekt. Hij gaf aan dat een serie van meer robuuste testen van de prototypes gedaan moet worden voordat het product op de markt gebracht kan worden.

Mevrouw Lindeman (MN Services en namens Robeco) gaf allereerst haar complimenten over de resultaten die zijn behaald in 2010. Vorig jaar is gevraagd of transparanter kon worden weergegeven wat de doelstellingen zijn op milieu- en sociaal gebied. Als zij kijkt naar het carbon disclosure project, waar SBM al een aantal jaren in participeert, ziet zij dat de onderneming in 2010 geen doelstellingen heeft aangegeven bij het verlagen van de uitstoot van broeikasgassen. Zij vermeldde dat veel ondernemingen dat wel doen en een vooruitlopende positie nastreven op duurzaamheidsvlak. Zij vroeg (eerste vraag) om een toelichting waarom de doelstellingen niet transparanter worden weergegeven en vroeg SBM te overwegen dit in de toekomst te gaan doen. Verder geeft zij aan dat in het duurzaamheidsverslag "stakeholder engagement" aangeduid wordt als een "corporate principle". De onderneming houdt roadshows en presentaties voor aandeelhouders en andere geïnteresseerden. Deze zijn voornamelijk gewijd aan financiële resultaten en minder aan duurzaamheid. Zij vroeg (tweede vraag) of het mogelijk is om bij stakeholder engagement wat meer te focussen op Corporate Social Responsibility. Haar laatste vraag (derde vraag) heeft betrekking op de opname van SBM in de Dow Jones Sustainability Index in Europa. Zij gaf aan dat dit bevestigt dat de onderneming het beter is gaan doen op het vlak van duurzaamheid. Veel ondernemingen die een vooruitstrevende positie willen behalen op het vlak van duurzaamheid kiezen ervoor om het duurzaamheidsverslag en het financiële jaarverslag te integreren. Zo worden de strategische en duurzame ambities beter geïntegreerd. Zij vroeg of SBM wil overwegen dit in de toekomst ook te gaan doen. **De voorzitter** dankte mevrouw Lindeman en gaf het woord aan de heer Mace.

De heer Mace antwoordde op de eerste vraag met betrekking tot de transparante manier waarop SBM rapporteert over uitstoot en of SBM targets kan stellen en tegen deze targets kan rapporteren. Hij gaf aan dat het voor SBM niet mogelijk is dat te doen, aangezien SBM koolwaterstoffen behandelt en produceert voor rekening van cliënten en in overeenstemming met hun instructies. SBM heeft geen controle over de activiteiten offshore, in termen van verwerkingscapaciteit. Dit heeft impact op de uitstoot resulterend uit stroomopwekking of incidentele flaring welke af en toe voorkomt. Het is bijna onmogelijk voor SBM om op voorhand doelen te stellen. SBM kan alleen zorgen en veiligstellen dat haar operaties op de meest effectieve en meest efficiënte manier geschieden ten aanzien van uitstoot van de installaties, wat zij ook nastreeft. Ten aanzien van het ontwerpen van de installaties heeft SBM geprobeerd de meest recente en laatste technologische ontwikkelingen te introduceren, om zo de uitstoot tot een minimum te beperken, waar mogelijk. Hij antwoordde met betrekking tot de vraag over stakeholder engagement and Corporate Social Responsibility (tweede vraag) dat de meeste engagements plaatsvinden met financiële instellingen, investeerders en potentiële investeerders. Hij gaf aan dat deze vraag ook steeds meer opkomt in de bijeenkomsten. SBM heeft gezegd dat zij zal kijken waar mogelijkheden kunnen worden geboden om relevante NGO's of andere instellingen te ontmoeten om ideeën uiteen te zetten en te bespreken. Hij gaf aan dat dit zal worden nagestreefd in 2011. Over de opname in de Dow Jones Sustainability Index (derde vraag) en de mogelijkheid tot het integreren van de doelen van de CSR strategie in de overall strategie van de Vennootschap, liet de heer Mace weten dat er grote vooruitgang is geboekt op dit punt. Een groot aantal initiatieven om de CSR doelen in kaart te brengen zijn in overweging genomen door de Vennootschap, welke initiatieven uiteindelijk in de financiële gegevens van de Vennootschap zullen worden opgenomen.

De heer Boom gaf aan een vraag te hebben over risico, namelijk hetgeen in Japan is gebeurd (zeebeving gevolgd door een enorme tsunami). Die tsunami manifesteerde zich vooral in de kustwateren. Hij vermeldde dat hetgeen in Japan is gebeurd zich wellicht ook op andere plaatsen op de aardbol kan voordoen en wellicht ook in een gebied waar SBM's productieplatformen aanwezig zijn. Hij vroeg wat het risico is dat het productieplatform daardoor wordt aangetast als een dergelijk fenomeen zich voordoet. **De heer Mace** gaf aan dat meeste design criteria die van de cliënten worden ontvangen informatie verschaffen over tsunami's, indien geografisch gezien van toepassing. Normaal gesproken is de impact verwaarloosbaar in de gebieden waar SBM opereert, meer offshore en niet heel dicht aan de kust, maar sommige van de "CALM bouy mooring terminals", die veel dicht bij de kust liggen, kunnen wel worden

getroffen door een dergelijk event. Waar nodig zal dat criterium worden meegenomen in het ontwerp van de installatie. Voor de grote productiefaciliteiten heeft het geen significante impact.

De heer Jorna (VEB) gaf aan dat hem is opgevallen dat de operationele marge bij de Turnkey Systems altijd rond de 5% was, maar dat die vorig jaar op 9% uitkwam. Ook als hij de forecast voor 2011 bekijkt, wordt er meer winst gemaakt dan voorheen. Zijn eerste vraag was waar dit door komt. Verder refereerde hij aan de discussie met een klant over een contract. Hij gaf aan dat ook een aantal "hoofdpijndossiers" zijn gesloten. Hij verwees naar het Noorse Talisman veld en vroeg (tweede vraag) of dat is afgesloten en of dat de marge bij turnkey systems verhoogt. Is SBM door de markt in staat om een hogere marge te vragen of neemt de marktwerking dat voor zijn rekening. Hij gaf daarnaast aan gelezen te hebben over risico en zei zich dat voor te kunnen stellen bij oliemaatschappijen die SBM inhuren voor diensten dan wel schepen afnemen, met name ook in de leaseomgeving. Hij vroeg (derde vraag) of de oliemaatschappijen niet de neiging hebben de verantwoordelijkheid steeds meer van zich af te schuiven gelet op het risico. Is SBM als leasemaatschappij verantwoordelijk voor wat er gebeurt en is het ook bij slechtere markten nog haalbaar als SBM die risico's niet over wil nemen. **De voorzitter** gaf aan dat de heer Jorna interessante vragen stelde. **De heer Mace** antwoordde met betrekking tot de eerste vraag, betreffende de winstmarge van de turnkey systems, dat de vooruitgang die de afgelopen twee jaar is geboekt, zoals aangekondigd, wordt voortgezet. Daar zijn twee redenen voor, te weten (i) de onderliggende sterkere prestaties op de tenuitvoerlegging van projecten en daardoor betere marges en (ii) de financiële lease accounting van langetermijn leases, dat een domino-effect heeft op het resultaat van het Turnkey Systems. Hij verzocht de heer Miles daarover uit te wijden. **De heer Miles** gaf als aanvulling op de eerste vraag aan dat SBM een aantal langetermijn leasecontracten heeft, waarvan de voorwaarden impliceren dat het leasecontract als verkoop van een FPSO met een financieringspakket wordt gezien. Dat betekent dat een gedeelte van het resultaat dat opgenomen is in het leasecontract in feite gerapporteerd wordt als verkoop van Turnkey Systems gedurende de constructiefase. Wat betekent dat een gedeelte van de leaseopbrengsten vooruitgeschoven worden naar de constructiefase, eerder dan dat ze anders zouden worden opgenomen. Die invloed geeft een impuls bovenop de toegenomen prestatie op de onderliggende projecten. Er zijn inderdaad twee effecten: (i) een betere onderliggende prestatie en (ii) een aanvulling vanwege de financiële lease accounting technische behandeling. **De heer Mace** antwoordde op de tweede vraag met betrekking tot het Noorse project waar SBM in het verleden een impairment last nam en in een persbericht met een Trading Update eerder vandaag heeft aangekondigd dat er een uitstaande financiële situatie is die met de cliënt moet worden afgehandeld. De heer Mace gaf aan dat hij niet meer kan zeggen over dit punt. De heer Jorna kan gerefereerd hebben aan het Canadese project, waar SBM eerder dit jaar een proces is gestart. Nogmaals gaf de heer Mace aan dat hij hierover op dit moment niet meer kon zeggen, aangezien hij de commerciële positie van de Vennootschap ten aanzien van die twee projecten niet in gevaar wil brengen. De laatste vraag (derde vraag) hield verband met de lease business en of SBM risico's meekrijgt door deze projecten of risico's op zich neemt met deze contracten. De heer Mace gaf aan dat het antwoord ja is, maar dat SBM probeert het risico te matigen of zekerstellen dat zij wordt gevrijwaard voor de risico's. Een van de grootste risico's die SBM tegen zou kunnen komen is vervuiling en zij is vrij strikt in het eisen en krijgen van een volledige vrijwaring van de cliënt voor vervuiling die afkomstig is van het schip onder alle omstandigheden.

De heer Van de Roemer vermeldde dat alles in USD wordt weergegeven, maar dat de koers van de USD blijft dalen. Hij vroeg hoe dat wordt opgevangen en wat het percentage van de uitgaven in USD is. **De heer Miles** gaf aan dat de olie- en gas business voornamelijk een USD business is. Ongeveer 95% van SBM's opbrengsten zijn in USD. En groot aantal kosten zijn ook in USD, zodat er een natuurlijke match is tussen de kosten en de opbrengsten. Er is een exposure van de kosten die worden gemaakt in EUR, GBP of BRL of andere valuta. SBM hanteert al gedurende lange tijd een beleid waarbij het valutarisico direct wordt gehedged wanneer er een project wordt binnengehaald, zodat voor welke prijs ook ervan werd uitgegaan

dat deze valuta zouden kosten, dit ook de daadwerkelijke prijs is die eraan zal worden uitgegeven. SBM probeert exposure en overhead af te dekken. Voor de kantoren in Nederland en andere landen binnen Europa SBM dekt zichzelf voornamelijk af door de valuta vooraf te kopen. 2011 is geheel afgedekt en twee/derde van de kosten voor volgend jaar zijn ook al afgedekt. Het feit dat de USD is verzwakt gedurende het jaar heeft geen impact op SBM's resultaten voor dit jaar. Indien de trend zich voorziet op de langetermijn, dan moet SBM gaan nadenken over langetermijn maatregelen, maar hiervan denkt de heer Miles dat het beleid van SBM om alle exposure te hedgen in haar voordeel is. **De heer Van de Roemer** vroeg nog naar het dividend. **Mr Miles** antwoordde dat het dividend is uitgedrukt in USD en de wisselkoers berekend wordt op de dag van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

De heer Janssen (VBDO) bedankte de voorzitter voor het beantwoorden van de geschreven vragen en complimenteerde de Vennootschap. Hij gaf aan nog terug te komen bij de behandeling van het punt over de Raad van Commissarissen. **De voorzitter** bedankte de heer Janssen.

De heer Jorna (VEB) vermeldde dat de heer Miles eerder sprak over hedge-instrumenten die SBM gebruikt. Op bladzijde 11 van het verslag staat dat de winst hoger had kunnen zijn als er niets met de rente gebeurd was. De heer Jorna heeft begrepen dat in het eerste halfjaar een verlies is geleden van USD 21.000.000 op de hedging die toegepast is. Hij vroeg (eerste vraag) of dat de oorzaak was dat de winst lager is uitgevallen of dat er in het tweede halfjaar een vergelijkbare slag geweest is die dat bedrag verhoogd heeft. Hij gaf aan dit niet uit het jaarverslag te kunnen halen. De heer Jorna haalde nog een ander punt aan, namelijk dat er een roadmap voor de future is, met name voor ICT-systemen. Er staat niet meer dan een aankondiging in het jaarverslag, maar ICT is naar zijn mening één van de grote risicofactoren. Zijn vraag (tweede vraag) was of die roadmap onvolkomenheden heeft opgeleverd en of de accountant wat heeft gezegd over de ICT. Verder vroeg hij hoe het ervoor staat met ICT en of er zaken zijn die opgelost moeten worden. **De voorzitter** gaf aan dat dit nog het punt is over het verslag van de Raad van Bestuur, maar vermeldde wel antwoord te zullen (laten) geven. **De heer Mace** antwoordde op de eerste vraag dat SBM een verlies heeft gerapporteerd van USD 20.000.000 in het eerste halfjaar. Dit betrof een hedge van het rentepercentage van een van SBM's leaseprojecten. Toen het leaseproject werd aangegaan in 2007 is verondersteld dat een bepaald bedrag zou worden geleend om het project te financieren. De exposure van het rentepercentage is eruit gehaald en gedekt door de veronderstelde schuld. Toen in 2008 de financiële crisis ontstond en in 2009 het bedrag daadwerkelijk werd geleend ter financiering van het project, gingen een aantal banken dicht en kon niet zoveel worden geleend als in eerste instantie verwacht. Dit betekende dat een gedeelte van het hedge contract in boekhoudkundige termen waardeloos werd. De hedge was niet gedekt door een onderliggende schuld wat betekende dat de marktwaarde van de hedge moest worden afgeboekt op de winst- en verliesrekening. De impact daarvan is wat is gerapporteerd in de eerste helft van 2010. Het is een boekhoudkundige afboeking en geen geldelijk verlies, omdat het hedge contract was toegewezen aan andere projecten waarvoor SBM geld moest lenen. De heer Mace gaf verder aan dat er ook altijd kleinere variaties zijn in wisselkoersen en rente en hedging verschillen in de winst- en verliesrekening. Dat gebeurt ieder jaar en die zijn niet van grote omvang. Dit jaar waren er een aantal wisselkoers fluctuaties op projecten, welke zijn gerapporteerd in de financieringskosten. Deze vielen weg tegen de verbetering van de resultaten van het project en waren verwaarloosbaar in termen van het netto resultaat. De heer Mace gaf ten aanzien van de tweede vraag aan dat de heer Jorna inderdaad correct was over het feit dat er bij SBM een onderzoek loopt over de geschiktheid van haar informatiesystemen. Het onderzoek is uitgevoerd door derde consultants, die hebben bevestigd dat de systemen van SBM geschikt zijn voor haar type business, maar dat er bepaalde aanpassingen kunnen worden gemaakt. De Vennootschap is thans in een fase waarin zij door het hoofdproces gaat en het gat tussen de huidige status en de ideale status inventariseert. Waarbij zij eerste de makkelijke verbeteringen doorvoert om zo door te schuiven naar de ideale status. Het is een langetermijn project en men werkt eraan process-by-process

binnen de Vennootschap. Het project loopt en het doel is de informatiesystemen in algemeenheid te verbeteren

De voorzitter vermeldde dat het aantal aanwezige aandeelhouders of gevolmachtigden 86 was. Het totale aantal aanwezige of vertegenwoordigde aandelen was 77.962.165 en op een totaal van 168.997.250 uitstaande stemgerechtigde gewone aandelen is dat 46,13%.

3. Verslag van de Raad van Commissarissen en van zijn commissies over het boekjaar 2010 (informatie)

De voorzitter gaf aan dat, zoals weergegeven in het bericht van de Raad van Commissarissen op de pagina's 27 en volgende van het jaarverslag, de Raad van Commissarissen in het voorbije jaar in een aantal formele, volgens de rooster vastgestelde vergaderingen, in een aantal telefoonconferenties en tevens naar aanleiding van regelmatig informeel overleg, toezicht heeft uitgeoefend op de ontwikkelingen binnen SBM en de activiteiten van de vennootschappen van de groep in het afgelopen jaar. De verschillende onderwerpen die in 2010 aan bod kwamen bij de vergaderingen van de Raad van Commissarissen met de Raad van Bestuur, staan gedetailleerd vermeld op pagina 29 van het jaarverslag. Als belangrijkste vermeldde de voorzitter hier, de goedkeuring van het jaarverslag en van de jaarrekening 2010, het "operating" plan of het budget voor 2011, de succesvolle herfinanciering middels een vijf jaar lopende Revolving Credit Facility van USD 750.000.000, de bespreking van de stand van zaken van majeure projecten en investeringen en de strategie van de onderneming waaraan, tezamen met de bespreking van het budget 2011, een volledige vergadering werd gewijd. Zaken die betrekking hebben op duurzaam ondernemen horen tot de bevoegdheid van het in 2010 opgerichte Technical and Commercial Committee en werden daar besproken. Deze nieuwe commissie werd ingesteld met als doel de Raad van Commissarissen in staat te stellen een beter inzicht te krijgen in de exposure van de Vennootschap aan technische risico's en de Raad van Commissarissen te ondersteunen bij zijn toezichhoudende functie over technische en project management zaken. Op het vlak van risicomanagement werkt deze commissie nauw samen met het Audit Committee, aangezien één van de hoofdoelen is om de risico's, en dan vooral risico's van technische aard, te adresseren.

De Raad van Commissarissen wordt in zijn werkzaamheden bijgestaan door drie commissies. Het Audit Committee, samengesteld uit de heer Cremers als voorzitter en de heer Deckers; het Appointment- and Remuneration Committee, samengesteld uit de heer Gugen als voorzitter en de voorzitter als lid voor de behandeling van remuneratiekwesities en door de voorzitter, als voorzitter en de heer Gugen voor de behandeling van selectie- en benoemingskwesities. Deze laatste commissie heeft, inzake remuneratiekwesities, aanzienlijk werk geleverd bij de uitwerking van het voorstel voor een nieuw remuneratiebeleid dat onder agendapunt 6.2 aan bod zal komen. Inzake selectie- en benoemingskwesities werd de heer Gugen voorgedragen als nieuwe commissaris en ligt er een voorstel voor aan deze vergadering voor de benoeming van mevrouw Rethy als nieuwe commissaris en verder nog heeft deze commissie toegezien op de selectie en benoeming van de nieuwe COO. Zoals eerder aangegeven is er sedert medio 2010 ook een Technical and Commercial Committee met de heer Ehret als voorzitter en de heer Van Gelder. Het Audit Committee had in 2010 bijzondere aandacht voor de controle en de beheersing van risico's en met name voor de drie boorplatformen, de twee MOPU projecten en de 5000 ton kraan. Het Audit, het Technical and Commercial en het Appointment- and Remuneration Committee behandelden in detail de hen toebedeelde onderwerpen en kwamen met aanbevelingen aan de Raad van Commissarissen die deze heeft meegenomen in zijn besluitvorming. Ten slotte gaf de voorzitter aan dat eerder dit jaar ook tijd genomen werd voor een evaluatie van het eigen functioneren, zowel op het vlak van de belangrijkste commissies als op het niveau van de Raad van Commissarissen zelf.

De heer Jorna (VEB) liet weten dat het verslag van de Raad van Commissarissen niet gemakkelijk leest. Van met name het Technical and Commercial Committee en het Audit Committee wordt gezegd dat deze veel adviezen hebben gegeven en de Raad van Commissarissen ondersteund hebben. Hij vroeg of er een paar highlights kunnen worden genoemd, waaruit blijkt van de waardevolle adviezen van de commissie. **De voorzitter** gaf aan dat de Technical and Commercial Committee is ingesteld aan het begin van het jaar en nu één jaar heeft gewerkt. Hij gaf aan dat er bij een aantal projecten problemen zijn geweest en dat er in samenhang met deze projecten veel werk is verricht. In antwoord op de vraag of details daarover in het verslag zouden moeten komen te staan en welke aanbevelingen precies zijn gedaan, gaf hij aan dat daar zeker over nagedacht is. Het is een normaal proces en er moet worden gekeken hoe de projecten zijn gegaan. De rapporten over projectmanagement zijn doorgenomen en besproken en dat ging voornamelijk over de adviezen die gegeven zijn ten aanzien van verbeteringen binnen de Vennootschap op het gebied van projectmanagement. Daarnaast was er ook de discussie over de risico's en de afweging van deze risico's. De voorzitter denkt niet dat de resultaten van deze onderwerpen in detail naar voren moeten worden gebracht. **De heer Cremers** verwees nog naar pagina 30 van het jaarverslag waar voorbeelden staan van de onderwerpen waarover is gesproken. Hij vermeldde dat, in vergelijking met andere ondernemingen, dit een zeer uitgebreide analyse is waarin men kan zien waar de commissies zich wel en eventueel niet mee bemoeid hebben als voorbereiding op de bespreking in de hele Raad van Commissarissen. Het AFM rapport bijvoorbeeld over de externe accountants in Nederland is besproken, hoewel dat niet direct betrekking heeft op SBM.

De heer Jorna (VEB) gaf aan dat het inderdaad een stap verder is dan sommige andere verslagen, waarin enkel staat dat de raad van commissarissen tien keer bij elkaar is geweest en goed met elkaar heeft gesproken. Hij gaf aan dat de voorzitter een goed team om zich heen heeft, welke bekend zijn bij zeer veel bedrijven en die ervoor gaan, maar dat hij eigenlijk wilde zien wat daar uitkomt. Hij zou graag de slag zien naar wat ermee gedaan wordt en welke adviezen eruit komen. **De voorzitter** gaf aan dit mee te zullen nemen en dat in het volgende jaarverslag weer zal worden gekeken in hoeverre de adviezen zullen worden opgenomen.

De heer Heineman sprak zijn waardering uit voor de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen voor de fantastische mooie resultaten, niet alleen in het afgelopen jaar, maar in de voorgaande jaren. Hij gaf aan dat dit mede te danken is aan de medewerkers die vaak onder barre omstandigheden in verre landen hun werk moeten doen. De heer Heineman vroeg (eerste vraag) of de Raad van Commissarissen zich heeft beziggehouden met de strategie en hoeveel jaren men daarbij vooruit denkt, drie jaar, vijf jaar of misschien tien jaar. Daarnaast heeft hij gezien dat SBM in hoofdzaak haar activiteiten uitvoert voor de kust van Brazilië en Angola. Zijn tweede vraag ging over de poolzeeën en of die tegenwoordig beter bevaarbaar zijn geworden door de klimaatopwarming. Verder gaf hij aan dat er veel bodemschatten ontdekt zijn en dat SBM eigenlijk zou moeten onderzoeken welke cliënten zij ter dienste zouden kunnen zijn. **De voorzitter** antwoordde op de eerste vraag dat de strategie een drie tot vijf jaar plan is. Ten aanzien van de tweede vraag gaf hij aan dat de exposure aan belangrijke landen, zoals Brazilië en Angola bestudeerd wordt om te bekijken hoe de exposure gemanaged kan worden. Het Arctische werk is iets dat strategisch meegenomen wordt, maar de voorzitter gaf aan dat de heer Mace daar nog een paar additionele dingen over wilde zeggen. **De heer Heineman** voegde er nog een derde vraag aan toe, namelijk tot hoever SBM haar werkzaamheden kan uitvoeren. Is dat 3000 meter diepte of kan men op termijn nog dieper gaan, want dit wordt steeds gevaarlijker door de enorme druk van de waterkolom die men boven zich heeft. **De heer Mace** reageerde op de vraag (tweede vraag) met betrekking tot de Poolgebieden, dat wellicht begonnen kan worden met de uitvoering van bepaalde projecten in deze gebieden door cliënten van SBM. Het is een belangrijk gebied voor SBM en vormt een belangrijk onderdeel van haar R&D ontwikkelingsprogramma dat is gericht op het kunnen aanbieden aan haar cliënten van de juiste oplossingen voor deze barre omstandigheden, die zich kenmerkt door een onherbergzame omgeving en extreem lage temperaturen.

SBM is bezig met het ontwikkelen van deze oplossingen en heeft mogelijk al een project in het verschiet: een mogelijkheid voor de levering van systemen in het noorden van Rusland. Op een derde vraag met betrekking tot de waterdiepte antwoordde hij dat de grootste diepte waarop een systeem van SBM momenteel kan werken circa 2000-2500 meter bedraagt en dat dit vanaf het punt waarop een vaartuig in open zee voor anker kan gaan aanmerkelijk meer is, tot wel 3000 meter of nog dieper. Maar momenteel zijn er niet echt mogelijkheden voor en bestaat er ook niet echt behoefte aan systemen op deze diepte. Olie moet nog ontdekt worden in deze diepe wateren, hoewel er momenteel wel al naar geboord wordt. SBM is bezig diepwateroplossingen te ontwikkelen. Dit vormt onderdeel van haar R&D programma bedoeld om op deze mogelijkheden te kunnen inspelen zodra zij zich aandienen.

4. Jaarrekening 2010

4.1 Vaststelling van de jaarrekening (besluit)

De voorzitter gaf aan dat de grondslagen voor de opstelling van de geconsolideerde jaarrekening, de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening, de geconsolideerde kasstroom, de toelichting op de geconsolideerde overzichten en de overige gegevens zijn opgenomen in het jaarverslag 2010 (pagina's 101 tot en met 177). De jaarrekening 2010 is gecontroleerd door KPMG Accountants N.V., de accountant van de Vennootschap. De goedkeurende verklaring ter zake is opgenomen op pagina 179 van het jaarverslag. Een door de Raad van Commissarissen, de Raad van Bestuur en de externe accountant getekend exemplaar van het jaarverslag is in de zaal beschikbaar bij de secretaris van de Vennootschap. De jaarrekening werd conform artikel 28 van de statuten door de Raad van Commissarissen goedgekeurd en ligt nu ter vaststelling door deze vergadering voor.

De voorzitter meldde dat er gebruik zal worden gemaakt van stemkaartjes voor het stemmen en gaf een nadere toelichting over de stemprocedure.

De voorzitter constateerde dat het voorstel tot vaststelling van de jaarrekening is aangenomen met 77.950.178 stemmen voor, 56.685 stemmen tegen en 3.677 onthoudingen.

4.2 Voorstel tot uitkering van dividend hetzij in contanten of in gewone aandelen in het kapitaal van de Vennootschap naar keuze van de aandeelhouder (besluit)

De voorzitter gaf aan dat conform het normale dividendbeleid van de Vennootschap een totaaldividend voorgesteld wordt van USD 0,71 per gewoon aandeel over het in de periode januari 2010 tot en met 31 december 2010 gerealiseerde nettoresultaat uit "continuïng operations", toekomend aan de houders van gewone aandelen. De ex-dividenddatum is 9 mei 2011. De record date is 11 mei 2011. Omdat de aandelen genoteerd staan in EUR zal het cash dividend uitgekeerd worden in EUR. Hiervoor hanteert men de dagelijkse fixing rate van de dag van deze algemene vergadering van aandeelhouders, zoals die door de Europese Centrale Bank wordt gepubliceerd. Om 14:00 uur was deze EUR/USD rate 1.4814 en dat geeft een dividend van EUR 0,479276.

Conform artikel 30.3 van de statuten van de Vennootschap stelde de Raad van Bestuur, onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen, voor het dividend van USD 0,71 per gewoon aandeel, naar keuze van de aandeelhouders, hetzij in contanten, hetzij in de vorm van gewone aandelen in het kapitaal van de Vennootschap, uit te keren. Dit voorstel omvat het besluit tot uitgifte van een zodanig aantal aandelen als nodig is om het stockdividend uit te keren en omvat voorts het besluit tot uitsluiting van het voorkeursrecht ten aanzien van deze uitgifte. De aandelen die voor het stockdividend worden uitgegeven zullen zonder prospectus worden toegelaten tot de notering op grond van artikel 5:4 onderdeel e van de Wet op het

financieel toezicht. De verhouding tussen de waarde van het stockdividend en het contante dividend zal door de Raad van Bestuur op 30 mei 2011 na beurs worden vastgesteld op basis van het volume gewogen gemiddelde van de aandelenkoers op de laatste vijf dagen van de keuzeperiode, namelijk 23, 24, 25, 26 en 27 mei 2011. Er zal geen handel in dividendrechten plaatsvinden op de NYSE Euronext Amsterdam. Zowel het contante dividend als het stockdividend zal ter beschikking van de aandeelhouders worden gesteld op 6 juni 2011. De waarde van het slotdividend in aandelen zal, een afrondingsverschil daargelaten, gelijk zijn aan dat van het contante dividend. De aandelen benodigd voor het slotdividend werden of zullen worden uitgegeven door de Vennootschap. De nieuwe gewone aandelen zijn gerechtigd tot dividend over 2011 en volgende boekjaren.

De voorzitter constateerde dat het voorstel tot uitkering van dividend hetzij in contanten of in gewone aandelen in het kapitaal van de Vennootschap naar keuze van de aandeelhouder is aangenomen met 77.994.601 stemmen voor, 16.627 stemmen tegen en 1.165 onthoudingen.

5. Decharge

5.1 Decharge van de Bestuurders voor het in 2010 gevoerde bestuur (*besluit*)

De voorzitter vroeg, conform de statuten, decharge te verlenen aan de bestuurders voor het in 2010 gevoerde bestuur.

De voorzitter constateerde dat het voorstel tot decharge van de bestuurders voor het in 2010 gevoerde bestuur is aangenomen met 77.703.008 stemmen voor, 287.234 stemmen tegen en 21.370 onthoudingen.

De heer Rus (vertegenwoordiger van een aantal instituten) gaf aan dat het hem opviel dat bij de stemuitslagen het aantal stemmen een stuk hoger lag dan het aantal stemmen dat aanwezig zou zijn. **De voorzitter** bedankte de heer Rus voor zijn opmerking en schorste de vergadering voor een paar minuten om dit na te gaan.

De voorzitter ging verder met de vergadering en gaf aan dat de exacte aantallen van de stemmen die in deze vergadering uitgebracht kunnen worden na hertelling nauwkeurig zal worden vastgesteld. Gegeven de overweldigende meerderheid van de stemmen die tot dan toe zijn uitgebracht zal bij de uitslag van de stemming geen verschil ontstaan in de besluiten zoals die worden genoemd. (Nota van de secretaris: na hertelling is gebleken dat het aantal ter vergadering aanwezige of vertegenwoordigde stemmen 78.111.195 bedraagt, wat 46,23% van het uitgegeven kapitaal vertegenwoordigt).

5.2 Decharge van de Commissarissen voor het in 2010 uitgeoefende toezicht (*besluit*)

De voorzitter vroeg, conform de statuten, decharge te verlenen aan de commissarissen voor het in 2010 uitgeoefende toezicht.

De voorzitter constateerde dat het voorstel tot decharge van de commissarissen voor het in 2010 gevoerde toezicht is aangenomen met 77,701,966 stemmen voor, 287,685 stemmen tegen en 21,272 onthoudingen.

6. Corporate Governance:

6.1 Samenvatting van het Corporate Governance beleid (*informatie*)

De voorzitter verwees naar het corporate governance hoofdstuk in het jaarverslag 2010 (pagina's 73 tot en met 85), met toelichting op het beleid inzake corporate governance aan de hand van de best practices uit de Nederlandse Corporate Governance Code zoals aangepast door de Monitoring Commissie Corporate Governance Code op 10 december 2008 (de "**Code**").

De voorzitter gaf aan dat SBM op twee punten niet geheel compliant was met de best practices uit de Code, namelijk:

- Best practice IV.1.1 die bepaalt dat de Remuneration Committee niet mag worden voorgezeten door een commissaris die bij een bedrijf CEO is. Deze non-compliance heeft slechts enkele maanden geduurd, omdat de heer Van Gelder, die CEO van Heijmans N.V. was, op de AVA van Heijmans als voorzitter van de Raad van Bestuur en CEO is teruggetreden, en de heer Gugen bij zijn aanstelling als commissaris op de BAVA van 6 juli 2010 het voorzitterschap van het Appointment en Remuneration Committee voor remuneratiezaken heeft overgenomen.
- Best practice IV.1.1 voorziet voor de benoeming, schorsing en het ontslag van een bestuurder of commissaris in een besluit door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders genomen met een gewone meerderheid van stemmen, terwijl de statuten van de Vennootschap nu nog een bijzondere meerderheid van twee derde van de uitgebrachte stemmen voorschrijven op voorwaarde dat die een derde van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigen. Bij de behandeling van agendapunt 7, statutenwijziging, zal worden voorgesteld de statuten van de Vennootschap te conformeren aan deze Best practice.

Na het verlijden van de notariële akte van de statutenwijziging zal de Vennootschap geheel compliant zijn met de Best Practices van de Code.

6.2 Aanpassing van het remuneratiebeleid van de Raad van Bestuur (*besluit*)

De voorzitter gaf het woord aan de heer Gugen, voorzitter van het Appointment and Remuneration Committee voor remuneratiezaken.

De heer Gugen. Goedemiddag dames en heren. Zoals Heinz al heeft gemeld, ben ik recentelijk tot de Board toegetreden, waarbij mij de eer is toegevallen te worden benoemd als voorzitter van het beloningsonderdeel van de Appointment- en Remuneration Committee. Graag zou ik u het een en ander willen vertellen over hoe wij tot het Beloningsplan 2011 zijn gekomen dat momenteel aan deze vergadering voorligt. Wat volgens mij voor een goed begrip ervan in het oog moet worden gehouden is dat de Vennootschap in 2008, bij de opstelling van het vorige beloningsrapport, in feite een totaal andere was dan de huidige. De Vennootschap is veel internationaler en opereert inmiddels misschien niet volledig maar dan toch in ieder geval hoofdzakelijk buiten Nederland. Minder dan 11% van het personeel is momenteel werkzaam in Nederland. Meer dan 50% van de werknemers werkt buiten Europa. De Vennootschap is inmiddels dus heel erg internationaal georiënteerd. En het wordt steeds duidelijker dat om goed personeel te werven en de beste mensen te behouden die de Vennootschap nodig heeft om het soort resultaten te blijven boeken waarvoor u zo goed was ons te bedanken, wij ons genoopt zien steeds verder om ons heen te kijken en niet alleen meer in Nederland. Bij het opstellen van het Beloningsplan 2011 hebben wij dan ook geprobeerd de beloningspraktijk in overeenstemming te brengen met die welke van toepassing is op een wereldwijde "peer group" van vergelijkbare ondernemingen, aangezien de wereld nu eenmaal het terrein is waarop wij moeten werven en dit ook de plek is waar de meeste van onze concurrenten actief zijn. Een groot aantal van onze concurrenten en derhalve ook de kwaliteiten waarnaar wij op zoek zijn, is feitelijk voornamelijk buiten Europa te vinden. Hopelijk ziet u in – en de remuneration committee doet dat in ieder

geval – dat als gevolg hiervan het bestuur in zijn eigen belang in lijn moet worden gebracht met de aandeelhouders.

Dus hoe zijn wij te werk gegaan bij het opstellen van het Beloningsplan 2011? We zijn begonnen met wat wellicht het meest voor de hand ligt: de strategische doelstellingen. Hiermee bedoel ik: wat is het streven van de Vennootschap en hoe kan het beloningsbeleid bijdragen aan het verwezenlijken daarvan? We hebben vervolgens een aantal uitgangspunten opgesteld die wij hebben gebruikt om alles wat we doen te vertalen naar het beloningsbeleid. Tot deze uitgangspunten behoort allereerst wat ik hiervoor al aangaf, namelijk die van concurrerend zijn met de peer group. De tweede is: om succesvol te zijn is het van groot belang voor de Vennootschap dat zij in staat is talenten overal in de organisatie in te zetten en om te beschikken over een kader dat, zo u wilt, dezelfde ideologie aanhangt, of die dezelfde gedachteprocessen en dezelfde motivaties hebben. Het is van vitaal belang geworden dat er consistentie bestaat tussen het hogere kader en tussen de verschillende regio's, om te voorkomen dat er op verschillende plekken op de wereld geïsoleerde clusters van kennis ontstaan. Daarnaast wilden we dat de beloning veel meer afhankelijk wordt gesteld van het leveren van prestaties. Ik zal hier zo dadelijk nader op ingaan.

Daarnaast wilden we de managers meer in lijn brengen met de belangen van onze aandeelhouders, door een deel van de beloning aan te bieden in de vorm van aandelen, eerder dan in cash. Verder wilden we de pensioenregelingen aanpassen, die gezien de toekomstverwachtingen onder de huidige omstandigheden uiterst onvoorspelbaar zijn. Dat was ook een belangrijk uitgangspunt. En u mag mij geloven of niet – en misschien zal het Beloningsplan 2011 u er niet van overtuigen – maar we hebben echt geprobeerd om het zo simpel mogelijk te maken en niet zo ingewikkeld mogelijk. Dit zijn dus de uitgangspunten die we vanaf het begin van het proces hebben geformuleerd en die wij steeds hebben gevolgd bij alles wat we vanaf dat moment deden. Daarnaast hebben wij dat denkproces versterkt met het verzamelen van marktinformatie, trends en best practises, en niet alleen op basis van financiële cijfers. Ook de Board of Management kwam met het nodige advies, hoewel de Raad van Commissarissen zelfstandig advies heeft ingewonnen om er zeker van te zijn dat zij zich niet simpelweg zou laten leiden door het meest recente argument, maar zichzelf een onafhankelijk mening zou vormen over een aantal zaken die wij voorstelden. Ten slotte hebben we de moeite genomen om aan tafel te gaan zitten met een aantal vertegenwoordigers van de aandeelhouders en hun gevraagd wat zij dachten van onze plannen en voorstellen. Wij hebben de documentatie gepubliceerd. Dit is hoe wij te werk zijn gegaan bij het opstellen van het Beloningsplan 2011.

Wat is er nu als gevolg van dit alles eigenlijk echt veranderd ten opzichte van vroeger? Allereerst was daar de noodzaak om, gezien het internationale karakter van de concurrentie, voor wat betreft de arbeidsmarkt, een nieuwe “peer group” – een groep van vergelijkbare ondernemingen – samen te stellen. Deze vervangt de vorige, die heel erg op Nederland was gericht, wat niet langer meer werkte, om de redenen die ik al eerder aangaf. Een andere reden waarom deze niet langer werkte is dat de Nederlandse peer group in feite geen concurrent van ons meer bevatte en dat het nogal merkwaardig is om je beloningsstructuur te vergelijken met die van ondernemingen die in feite in een heel andere sector actief zijn. Zoals gezegd wilden we de prestaties verhogen door de beloning meer te laten afhangen van de prestaties en door het introduceren van een individuele prestatiecomponent. Zo wordt een component van de beloning van een bestuurder afhankelijk van het definiëren en verwezenlijken van persoonlijke doelstellingen. Deze persoonlijke doelstellingen worden met betrekking tot de rest van het bestuur in eerste instantie vastgesteld door de CEO en met betrekking tot hemzelf legt de CEO voorstellen voor aan de RvC, of eigenlijk buigt de Appointment and Remuneration Committee zich daarover en die bepaalt dan of ze in overeenstemming zijn met de strategische doelstellingen en of ze zullen bijdragen aan het leveren van aandeelhouderswaarde voor ze ter goedkeuring worden voorgelegd aan de RvC. Deze worden vervolgens aan het eind van elk jaar dan beoordeeld, hoewel ze ook gedurende het jaar ter discussie blijven.

We zijn dus begonnen met 30% van de prestatie op de STI, de Short Term Incentive, die zich in die categorie bevindt. Daarnaast wilden we, om een betere afstemming met de aandeelhouders te bereiken, een tweede element creëren voor de Long Term Incentive (LTI). Historisch gezien kijkt de LTI naar de prestaties van SBM op zelfstandige basis. Wat we nu willen introduceren is dat 50% van de LTI moet zijn gebaseerd op TSR basis, oftewel in vergelijking met andere ondernemingen uit dezelfde peer group. Hoe presteren wij vergeleken met andere ondernemingen? Dus als het bijvoorbeeld lijkt dat we het uitstekend doen, maar het blijkt dat we het vergeleken met andere ondernemingen niet veel beter doen, waarom zouden wij daar dan mensen voor gaan belonen? Dat zou niet terecht zijn. Wat we verder hebben geprobeerd in het Beloningsplan 2011 is de kloof met de mediaan van de peer group te verkleinen. Wij concentreren ons op de mediaan en niet, zoals veel andere ondernemingen doen, op de bovenste kwartiel. De mediaan is waar we ons op richten. Ook proberen we een verschuiving te bewerkstelligen van beloning in contanten naar beloning in aandelen. Zo is het maximum in de STI voor iedereen en voor de CEO teruggebracht van 200% van het basissalaris naar 150%, maar is de LTI, die logischerwijs in de vorm van aandelen is – waar de STI voornamelijk uit beloning in contanten bestaat – naar evenredigheid verhoogd van 100% naar 125%.

Eerder vandaag zijn er al vragen gesteld over Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen. Wij zijn bezig te zien hoe Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen in het beloningssysteem kan worden weerspiegeld. Ik moet eerlijk toegeven dat wij ons op dit gebied nog in een leerproces bevinden; dit is iets wat we nooit eerder hebben gedaan. We zijn dus begonnen met de STI waarop we een plus/min van 5% toepassen, op basis van deze indicator. Tenslotte wilden we de toegezegd-pensioenregeling inruilen voor een beschikbare-premiereregeling. Het zal duidelijk zijn dat hier nog een overgangsregeling voor moet worden uitgewerkt.

Ik hoop dat u uit het voorgaande duidelijk is geworden dat we zijn begonnen met het vaststellen van de doelstellingen voor de Vennootschap, dat we die in overeenstemming hebben proberen te brengen met de aandeelhouders, dat we heel veel en heel diep hebben nagedacht over hoe wij onze Vennootschap het beste kunnen vergelijken met andere, zowel qua best practices als voor wat betreft de feitelijke cijfers. Wij hebben geprobeerd het beloningsbeleid te verschuiven van geldbasis naar aandelenbasis. Wij hebben geprobeerd de prestaties te verhogen. Graag leg ik ter overweging al deze aanbevelingen en dit beleid aan u voor, waarvan wij van mening zijn dat zij ons doel beter dienen. Ik dank u voor uw aandacht.

De voorzitter dankte de heer Gugen en vroeg of er nog vragen over het voorstel waren.

Mevrouw Lindeman (MN Services en namens Robeco), gaf aan positief gesteld te zijn over het voorstel zoals dat gepresenteerd werd. Het commentaar van aandeelhouders de afgelopen jaren heeft ervoor gezorgd dat er positieve stappen worden gemaakt in het remuneratiebeleid en zij gaf haar complimenten hiervoor. De positieve elementen die we in het voorgestelde beleid terug zien komen zijn (i) de verschuiving van korte naar langetermijnbeloningselementen, (ii) de wijzigingen in de peer group, (iii) het integreren van CSR-factoren in de prestatiecriteria binnen het beloningsbeleid en (iv) de incorporatie van een clawback en de aanpassingsbevoegdheid van de Raad van Commissarissen in de arbeidscontracten. Zij gaf verder aan dat er geen extra prestatiecriteria verbonden zijn aan het share matching element. Er zijn meerdere ondernemingen die een share matching element hebben binnen het beloningsbeleid, maar deze extra toekenning van aandelen is wel gekoppeld aan prestatiecriteria. Zij hoopte dat SBM in de toekomst in overweging zal nemen om dit ook daadwerkelijk in te voeren (eerste opmerking). Haar tweede opmerking had betrekking op de prestatieaandelen die kunnen worden toegekend indien SBM onder de mediaan van de peer group presteert. Het getuigt van goede Corporate Governance wanneer alleen aandelen worden toegekend indien SBM boven de mediaan presteert. Zij gaf aan eerder aangegeven te hebben dat het implementeren van CSR-factoren in het beloningsbeleid een juiste keuze is, maar er bestaat nog veel

onduidelijkheid over hoe en wat voor targets hier dan bij betrokken worden (derde opmerking). Zij hoopte dat hier in de toekomst wat meer duidelijkheid over zal ontstaan. **De voorzitter** dankte mevrouw Lindeman en hij gaf aan dat dat zeker drie punten zijn waarop een reactie zal worden gegeven. Hij gaf het woord aan de heer Gugen. **De heer Gugen** antwoordde, dat voor wat betreft het aandelelement van de STI het misschien nuttig kan zijn om even een stap terug te doen en te overdenken hoe de STI werkt. De STI is in de eerste plaats een "cash tool" en vormt een beloning voor de prestaties in het voorafgaande jaar. Er is vrij veel aandacht besteed aan de vraag die is gesteld door mevrouw Lindeman, maar wat er is gebeurd met de STI is dat SBM de STI geheel in contanten kan uitkeren en dat waarschijnlijk ook zou moeten doen, alhoewel de meningen hierover uiteen kunnen lopen. Omdat het idee was om waar mogelijk meer de kant op te gaan van aandelen in plaats van contanten, hebben we ervoor gekozen een deel van de beloning voor de prestatie in het voorafgaande jaar uit te drukken in aandelen en deze pas op een later tijdstip toe te kennen. De hiervoor toepasselijke prestatiecriteria zijn in feite de prestatie in het voorafgaande jaar, waartegen het wordt afgezet. Het zou merkwaardig zijn een tweede prestatie te introduceren op basis van een ander element met betrekking tot iets dat heel specifiek is bestemd als beloning voor het vorige element. Het toekomstige element wordt op heel nadrukkelijke wijze beloofd door middel van de LTI. **De voorzitter** voegde hier aan toe dat retentie van personeel ook een element is. **De heer Gugen** gaf aan dat door een element op basis van aandelen te hebben en dit element in te houden, de juiste mensen worden aangemoedigd bij de Vennootschap te blijven en zich niet te laten weglokken. In onze sector is de concurrentie voor de juiste mensen onverminderd hevig gebleven. Die is zelfs steeds heviger geworden. Voor wat betreft de mogelijkheid dat de prestatie lager is dan de mediaan van de *peer group* (tweede opmerking), dit is iets waarover we hebben nagedacht en het is een van de voornaamste redenen dat we met de oplossing zijn gekomen die we hebben voorgesteld, dat beloning afhankelijk is van de mediaan en niet van de bovenste kwartiel. Met name met betrekking tot de TSR leek het een beetje vreemd om een drempel aan te houden die al op de mediaan en daarboven lag en om daarnaast te belonen op basis van de algemene mediaan. Hij geeft aan dat de Committee de kwestie blijft bestuderen omdat de TSR pas nu is geïntroduceerd. Hij gaf verder aan dat de Committee wil zien hoe het uitpakt en er zeker van wil zijn dat het het gewenste effect zal hebben, en dat is om de managers meer in overeenstemming te laten komen met de aandeelhouders en dat zij in feite alleen zullen worden beloond als ook de aandeelhouders worden beloond. Voor wat betreft de MVO en het gebrek aan transparantie (derde opmerking) merkte hij op dat het gebrek aan transparantie opzettelijk is, omdat de commissie zich nog in een leerproces bevindt en gaandeweg meer bijzonderheden zal verstrekken. Hij verklaarde dat hij zal bezien hoe MVO gaandeweg verder in het beloningsmechanisme zou kunnen worden verwerkt.

De heer Heineman gaf aan (eerste opmerking) dat de Vennootschap bij remuneratie meer naar het buitenland wil kijken, in hoofdzaak de Verenigde Staten. Daar komt ook nog iets anders bij (tweede opmerking), namelijk dat werknemers in de Verenigde Staten veel gemakkelijker op straat gezet kunnen worden dan in Nederland. Hij zette daarom wat vraagtekens bij dit punt. Hij gaf ook aan (derde opmerking) dat hij vindt dat remuneratie in aandelen ertoe leidt dat managers veel te gemakkelijk risicovolle beslissingen nemen waarvan het effect pas jaren later naar buiten komt. Beslissingen die in het begin misschien heel voordelig zijn, maar uiteindelijk catastrofaal kunnen zijn. **De heer Gugen** antwoordde dat de heer Heineman heeft gevraagd om ook over de grenzen te kijken, waarmee hij met name op de Verenigde Staten doelde (eerste opmerking). Onvermijdelijk bevinden de meeste van SBMs concurrenten zich in de VS, maar als we kijken naar de 18 ondernemingen die de *peer group* vormen, zie de documentatie, dan zult u zien dat slechts ongeveer de helft ervan Amerikaanse bedrijven zijn. SBM heeft er opzettelijk op toegezien dat het niet een volledig Amerikaans onderonsje werd, zonder uit het oog te verliezen dat de concurrentie voor de topmensen voornamelijk afkomstig is uit de VS. Voor wat betreft ontslag van werknemers (tweede opmerking), merkte de heer Gugen op dat als iemand op bestuursniveau niet naar behoren presteert, dit ontslag tot gevolg kan hebben. Er was een historie van wijzigingen in het verleden maar hij verzekerde dat de Remuneration Committee de beoordeling van de prestaties van de

Vennootschap en van het hogere kader dat daarvoor verantwoordelijk is, uiterst serieus neemt. Tenslotte merkt hij met betrekking tot het nemen van risicovolle beslissingen (derde opmerking) op dat dit kan voorkomen en dat naar zijn mening, als het beloningsbeleid niet goed wordt gestructureerd de kans bestaat dat mensen binnenkomen die alleen maar uit zijn op snel scoren om dan weer verder te trekken. Door zwaarder in te zetten op de LTI dan op de STI heeft SBM meer tijd, want dan heeft ze drie jaar, plus twee jaar blokkering van aandelen. Als de getallen daadwerkelijk kloppen en mensen op de juiste koers blijven is het mogelijk, zodra ze een bepaalde tijd aan de Vennootschap zijn verbonden, dat zij gemiddeld zeven keer hun basissalaris houden in de vorm van aandelen. Gugen stelt dat dit ze meer in overeenstemming brengt met de aandeelhouders en dat ze dan minder snel geneigd zullen zijn om in een jaar te cashen. Hij hoopte dat dit de heer Heineman een beetje het idee geeft dat SBM zich bewust is van de problemen die hij aankaartte en geprobeerd heeft het Beloningsplan 2011 zodanig op te zetten dat het risico van kortetermijnisme wordt voorkomen.

De heer Heineman gaf aan dat er 30 of 40 jaar geleden er geen bonussen bestonden. Als je je werk goed deed, dan maakte je promotie en dan kwam je uiteindelijk misschien in de Raad van Bestuur terecht. Tegenwoordig is er een basissalaris, wat al vrij hoog is, en heeft het meer het karakter van een soort presentiegeld. Hij gaf aan te weten dat SBM niet het enige bedrijf is dat bonussen betaalt, maar vroeg waarom er bonussen moeten zijn en waarom die niet bij het definitieve einde van iemands carrière worden gegeven. Hij vroeg of iedereen die graag bij SBM wil werken en performen alleen naar geld kijkt. Men kijkt dan toch ook naar de toekomstmogelijkheden die men heeft, want zo was het 30 of 40 jaar geleden ook. **De voorzitter** gaf aan dat het een principiële discussie is over wat het remuneratiebeleid moet zijn. Eind jaren tachtig en begin jaren negentig –toen er meestal alleen een basissalaris was- werd van elke vennootschap verwacht dat er performance rewards moesten komen. In de tussentijd heeft men veel geleerd over de gevaren van performance remuneratie. De voorzitter gaf aan dat met het voorgestelde beleid deze gevaren meegenomen zijn en dat de Raad van Commissarissen met dit voorstel een goede afweging heeft gemaakt tussen de verschillende factoren die overal meegenomen moeten worden in de ontwikkeling van een remuneratiebeleid. Wanneer hij kijkt naar de ontwikkeling van het remuneratiebeleid van SBM dan is dat sinds 2005 veel gedetailleerder geworden. Een aantal tekortkomingen uit 2008 is nu gepoogd uit de wereld te helpen met het remuneratiebeleid voor 2011. De voorzitter moest helaas zeggen dat over twee jaar waarschijnlijk weer aanpassing nodig zal zijn. SBM past zich aan de verwachtingen van het maatschappelijke gebeuren aan. Zoals eerder al aangegeven door mevrouw Lindeman bestaan er een hoop verwachtingen over remuneratie. Hij gaf aan dat wat nu op tafel ligt een goed gemiddelde is van wat men mag verwachten. **De heer Heineman** vroeg nog of de lagere echelons, diegenen die direct onder de Raad van Bestuur staan, ook een vrij hoge bonus krijgen. **De voorzitter** antwoordde dat dit het geval is, die krijgen ook een bonus, maar dat dat geen onderdeel van deze vergadering is. Er is wel gepoogd om een integratie te hebben van remuneratiebeleid in de gehele Vennootschap.

De heer Jorna (VEB) gaf aan het erover eens te zijn dat matching aandelen verbonden moeten zijn aan prestatiedoeleinden (eerste opmerking). Het kan naar zijn mening niet zo zijn dat als iemand maar drie jaar in dienst blijft die dan matching aandelen ontvangt als een soort verblijfspremie. Daarbij hebben die matching aandelen ook nog een vrij agressieve vorm van één op één conversie. De heer Gugen heeft uitgelegd dat het eigenlijk een verschuiving is van nu naar de toekomst, van cash naar aandelen. De heer Jorna vermeldde dat hij toch liever zag dat die aandelen, als die verkregen worden, ook verbonden worden aan prestatiecriteria. Dan krijgt dat toch meer een langetermijnkarakter, wat ook wordt beoogd. Er wordt immers ook geprobeerd van korte naar lange termijn te schuiven. Hij gaf aan een tweede punt te hebben, waarop hij geen antwoord hoeft te krijgen, betreffende de multiplier. In de inleiding van de heer Mace werd opgemerkt dat die verbonden is aan kwalitatieve en kwantitatieve elementen. Hij vroeg of de multiplier verbonden is aan bijvoorbeeld een bepaalde ranking in de Dow Jones Sustainability Index, zodat dat ook een beetje objectief kan worden gemeten of zijn dat andere ondernemings specifieke items. Hij vermeldde

weg te willen blijven van het Shell-verhaal, dat wanneer men naar beneden duikt op die tabel, men het beleid gaat aanpassen, omdat het geen goede tabel is. Hij hoopte dat het bij de SBM niet zo zou gaan. Daarnaast wordt het begrip economische winst naar voren gehaald. SBM heeft een aantal geleerde heren op dat terrein in de Raad van Commissarissen, maar economische winst wordt nogal wat divers uitgelegd en divers berekend. Zijn vraag (derde punt) is dan ook als SBM zich daar straks aan wil meten om in het jaarverslag ook de berekeningswijze en de uitkomst van die berekeningswijze op te gaan nemen. In het algemeen ontbreken de criteria, maar hij vroeg deze zo veel mogelijk te definiëren. Daarnaast gaf hij aan het haasje-overgedrag ook bij SBM te zien, in die zin dat SBM steeds internationaler aan het worden is. Dit zagen we ook bij Heineken, Akzo en Unilever, en toen kwamen er steeds meer matching aandelen. Het speet hem dat dat argument ook wordt gebruikt, dat SBM zich met internationale bedrijven moet gaan meten. De uitkomst is vaak dat de remuneratie van de board eigenlijk excessief stijgt. Hij vroeg dan ook als laatste (vierde punt) of in de scenarioanalyses een bespiegeling is gemaakt van de stijging van de salarispost voor de Raad van Bestuur, en hoe hoog die dan wordt. **De voorzitter** antwoordde op het eerste punt, in hoeverre er aandelen zijn die geen performance criteria hebben, dat de heer Gugen hier al op heeft geantwoord. Het alternatief is gewoon cash betalen en dan zijn er geen vragen meer. Hij gaf aan dat daar inderdaad over is nagedacht en dat het bestaande systeem een heel goed systeem is. Daarbij bepaalt men een STI en een gedeelte daarvan krijgt men niet direct, maar slechts 80% van wat men eigenlijk dient te krijgen als STI in cash en op de rest moet men wachten. Het is niet een systeem waarvan wordt gedacht dat men het niet krijgt, maar het is om een element van langdurigheid te hebben. De elementen die de heer Jorna noemt zijn in het LTI helemaal meegenomen, waar toekenning van aandelen helemaal van performance afhankelijk is. Dezelfde discussie is met Eumedion gevoerd en ook met ISS. Het is dus niets nieuws wat de heer Jorna zegt, maar de voorzitter blijft er wel bij dat tussen enerzijds het gewoon in cash betalen, waarbij er geen vragen zijn, en anderzijds ook in STI een element van langdurigheid in te bouwen, het tweede eigenlijk beter is. Hij gaf het woord aan de heer Gugen om de overige vragen te beantwoorden. **De heer Gugen** antwoordde op de tweede opmerking, het punt met betrekking tot de MVO-multiplier, dat SBM het na verloop van tijd zo duidelijk mogelijk zal proberen te maken. Het enige wat hij nog aan zijn eerdere opmerking toe wilde voegen is dat SBM als onderdeel daarvan het management graag meer bewust zou willen maken van MVO. De Committee heeft het idee dat het beter is klein te beginnen en ervoor te zorgen dat het goed werkt en het dan op basis daarvan verder uit te bouwen. Hij merkt op dat hij van mening is dat de vragen die nu nog bestaan na verloop van tijd allemaal duidelijk zullen worden. Met betrekking tot de EP (derde opmerking), verzekerde hij dat er duidelijkheid bestaat binnen de Vennootschap over hoe deze wordt berekend, maar dat een deel van die duidelijkheid ook bestaat uit ervoor zorgen dat op de juiste wijze wordt omgegaan met onregelmatigheden om te voorkomen dat het niet kan worden gebruikt als een schema dat teveel naar de ene of de andere kant neigt. Hierover is intern een proces gaande. Niet alleen buigt de Appointment and Remuneration Committee zich hierover, maar zij heeft ook de Audit Committee gevraagd de berekeningsmethodiek te evalueren. Hij geeft aan dat de Audit Committee zal bezien of er nog iets anders is wat ze kan doen om dit op zinvolle wijze duidelijk te maken in het jaarverslag. Voor wat betreft snel cashen, heeft de heer Jorna een vraag over scenario analyse (vierde punt). De heer Gugen gaf aan dat zij de scenario analyses hebben bekeken en dat zij geen bijzondere ingrijpende dingen verwachten. Over het geheel genomen verwacht hij geen aanzienlijke verschillen. **De heer Jorna** gaf aan dat wat voor de heer Gugen dramatisch is, voor hem misschien niet of juist wel dramatisch is. Hij vroeg of de heer Gugen een percentage kon aangeven wat daar uitkomt. **De heer Gugen** merkte op dat het waarschijnlijk geen pas geeft om tijdens de huidige Algemene Vergadering van Aandeelhouders toekomstige jaren te bespreken. Hij volstaat ermee op te merken, hetgeen hij al eerder had gedaan, dat hij geen bijzondere verrassingen verwacht.

De voorzitter gaf aan dat het aantal geregistreerde aandelen 78.129.763 bedraagt (waarvan na hertelling 78.111.195 op de vergadering aanwezig of vertegenwoordigd zijn).

De voorzitter constateerde dat het voorstel tot aanpassing van het remuneratiebeleid van de Raad van Bestuur is aangenomen met 77.721,280 stemmen voor, 131.171 stemmen tegen en 152.222 onthoudingen.

7. Statutenwijziging

De voorzitter verwees naar het voorstel van statutenwijziging zoals nader beschreven in de toelichting en waarvan de volledige tekst kan worden teruggevonden in het drieluik. Conform de Code is de voorgestelde statutenwijziging opgedeeld in drie categorieën die elk afzonderlijk ter stemming worden voorgelegd.

7.1 Wijzigingen betreffende de kapitaalstructuur (*besluit*)

De voorzitter gaf aan dat voorgesteld wordt het maatschappelijk kapitaal te verhogen van EUR 100.000.000 naar tweehonderd miljoen euro EUR 200.000.000 door het toegestane aantal gewone aandelen, elk met een nominale waarde van EUR 0,25, van 200.000.000 te verhogen naar 400.000.000. Eveneens wordt voorgesteld om de nominale waarde van de beschermingspreferente aandelen, nu EUR 1 per aandeel, in lijn te brengen met de nominale waarde van de gewone aandelen. Elk aandeel, gewoon of beschermingspreferent, geeft recht op één stem. Het aantal beschermingspreferente aandelen zal zodoende gelijk zijn met dat van de gewone aandelen, te weten 400.000.000. Voorgesteld wordt om de bij deze wijziging betrokken artikelen van de statuten te wijzigen conform het drieluik. De voorzitter vraagt of er nog vragen zijn over dit agendapunt.

De heer Jorna (VEB) vermeldde dat het hem verwonderde, omdat er geen financiële behoefte lijkt. Hij kan zich wel een dergelijke behoefte voorstellen als SBM op acquisitiepad zou willen gaan. Hij vroeg om een toelichting. Is zijn veronderstelling juist dat er een wens is om armslag te hebben om op het moment dat een acquisitie voorshands is, die handelingsbehoefte ook kan worden uitgeoefend. **De heer Cremers** gaf aan de vraag van de heer Jorna goed te begrijpen. Hij vermeldde voor de duidelijkheid dat dit niet een voorstel is om een aandelenemissie te doen. We hebben reeds zoveel aandelen uitstaan dat we slechts zestien procent 16% extra aandelen kunnen uitgeven om ons maatschappelijk kapitaal te bereiken. Onze flexibiliteit is in de loop der jaren, ook door het agiodividend, steeds verder afgenomen. Wij willen ons louter de flexibiliteit geven om, mocht dat in de toekomst nodig zijn, aandelen uit te geven. Als dat boven de 10% plus 10% uitgaat, dan moeten we uiteraard bij de algemene vergadering van aandeelhouders terugkomen. Overigens wil je niet dat het maatschappelijk kapitaal zo klein is dat de ruimte om iets te doen beperkt is.

De voorzitter vroeg of er verder nog vragen waren en ging over tot stemming.

De voorzitter constateerde dat het voorstel tot statutenwijziging met betrekking tot de kapitaalstructuur is aangenomen met 72.146.986 stemmen voor, 5.839,135 stemmen tegen en 20.321 onthoudingen.

7.2 Wijzigingen betreffende winst en verlies (*besluit*)

De voorzitter gaf aan dat de tweede categorie van wijzigingen betrekking heeft op de winst en verliesbepalingen. Het dividend dat betaalbaar is voor de beschermingspreferente aandelen is nu vastgesteld op Euribor plus 200 basispunten. In de gegeven marktomstandigheden laat dit de stichting evenwel te weinig ruimte om te voldoen aan haar financiële verplichtingen wanneer zij haar calloptie op beschermingspreferente aandelen zou hebben uitgeoefend. Voorgesteld werd het dividend dat betaalbaar is op beschermingspreferente aandelen te verhogen naar Euribor plus 300 basispunten en de bij deze wijziging betrokken artikelen van de statuten te wijzigen conform het drieluik.

Mevrouw Lindeman (MN Services en namens Robeco) stelde met tevredenheid vast dat de Vennootschap heeft gekozen de verschillende statutenwijzigingen te verdelen over verschillende stempunten. Voorgesteld wordt het dividend op de beschermingspreferente aandelen te verhogen, waarvan zij de redenen begrijpt, alsmede de keuze voor de onderneming om de beschermingspreferente aandelen als optie te hebben. Mevrouw Lindeman vermeldde dat zij wel verwachtte dat er aan bepaalde voorwaarden voldaan zal worden indien gebruik wordt gemaakt van deze aandelen. In het geval de onderneming het nodig acht deze aandelen uit te geven ontstaat er een onevenredige balans tussen de houders van de gewone aandelen en de houders van beschermingspreferente aandelen. Als vertegenwoordiger van houders van gewone aandelen verwacht zij dat de onderneming transparant blijft over de status van de situatie waarin zij verkeert in het geval dat deze beschermingsprefs worden uitgegeven. Dit zou mogelijk kunnen worden gemaakt door het bijeenroepen van een buitengewone algemene vergadering van aandeelhouders (BAVA). In de statuten is geen termijn opgenomen waarin een BAVA bijeengeroepen zou kunnen worden, maar uiterlijk zes maanden na de uitgifte van de desbetreffende aandelen wordt wel gezien als best practice gaf zij aan. Mevrouw Lindeman vroeg of SBM kan toezeggen dat zij uiterlijk zes maanden na uitgifte van de betreffende aandelen een BAVA bijeen roept om informatie te verschaffen over de stand van zaken. **De heer Cremers** zegde toe dat SBM binnen een periode van zes maanden een BAVA zal bijeenroepen voor informatiedoeleinden. Hij gaf aan dat de reden dat dit voorstel er ligt is om de beschermingsstichting maximaal in de gelegenheid te stellen haar rol uit te kunnen oefenen. Indien de 200 basispunten, ofwel 2% boven Euribor, gehandhaafd blijft, is er bij de bestuurders van de Stichting onzekerheid of zij de optie kunnen uitoefenen. De Stichting moet enerzijds aan de bank rente betalen over de lening die zij van de bank krijgt en met dat geld oefent zij die optie uit. De Stichting moet dus voldoende dividend krijgen op de beschermingspreferente aandelen om die rente te kunnen betalen, want als er niet genoeg dividend is en de Stichting kan de bank niet betalen, dan zul je als bestuurder van de Stichting nooit de optie kunnen uitoefenen, omdat dat wanbeleid zou zijn. Indien we dit niet doen, lopen we het gevaar dat we de beschermingsstichting niet voldoende armsgave geven om ooit gebruikt of ingezet te worden.

Mevrouw Lindeman gaf aan te begrijpen dat hiervoor gekozen is en dat zij hier geen problemen mee heeft. Het is wel zo dat er verwacht wordt dat er transparant wordt geïnformeerd naar de gewone aandeelhouders toe. **De heer Cremers** gaf aan dat hij niet duidelijker heeft kunnen zijn dan door het toe te zeggen en dat dat ook zal worden vastgelegd in de verslaglegging. **Mevrouw Lindeman** bedankte de heer Cremers.

De voorzitter constateerde dat het voorstel tot statutenwijziging met betrekking tot winst en verlies is afgewezen met 12.903.775 stemmen tegen, 64.597.442 stemmen voor en 509.715 onthoudingen.

De voorzitter vroeg of de heer Cremers hier nog een opmerking over wilde maken. **De heer Cremers** vermeldde dat het duidelijk is dat, mocht SBM ooit in een situatie komen dat de beschermingsstichting moet optreden, de kans dat de optie door de Stichting effectief wordt gelicht wellicht lager is dan indien het voorstel dat is gedaan zou zijn goedgekeurd. Hij gaf aan dit te betreuren, maar dat men zal moeten leven met de huidige situatie zoals die nu is en blijft bestaan. Hij voegde hier nog aan toe dat er wellicht principiële aandeelhouders zijn, dat is een speculatie, die het niet met het concept zelf van de beschermingsstichting eens zijn. Misschien zijn dat buitenlandse aandeelhouders die daar zo tegenaan kijken. Hij gaf aan dit niet te weten. Het effect op de winst per aandeel voor de gewone aandeelhouder is uitermate verwaarloosbaar, want dat gaat over EUR 50.000 op jaarbasis. Daar ligt kennelijk niet de angst van de tegenstemmers. Dat zit kennelijk meer in principiële redenen.

Mevrouw Lindeman gaf aan dat de voorzitter in het begin heeft aangegeven dat het merendeel van SBM's aandeelhouders Anglo-Amerikaans is. Zij gaf verder aan dat Anglo-Amerikaanse tegen dit soort beschermingsconstructies zijn, waardoor waarschijnlijk ook de keuze zo uitgekomen is.

De heer Rus voegde hieraan toe dat 90% van de buitenlandse institutionele aandeelhouders die hij vertegenwoordigt tegen het voorstel hebben gestemd.

7.3 Wijzigingen in de Nederlandse wetgeving en wijzigingen van technische aard (*besluit*)

De voorzitter vermeldde dat de derde categorie van wijzigingen betrekking heeft op wijzigingen in de Nederlandse vennootschapswetgeving en op wijzigingen van technische aard.

De voorzitter constateerde dat het voorstel tot statutenwijziging met betrekking tot wijzigingen in de Nederlandse wetgeving en wijzigingen van technische aard is aangenomen met 71.875.520 stemmen voor, 5.840.514 stemmen tegen en 291.928 onthoudingen.

8. Benoeming accountant:

Herbenoeming van KPMG Accountants N.V. als externe accountant (*besluit*)

De voorzitter vermeldde dat op aanbeveling van het Audit Committee werd voorgesteld KPMG Accountants N.V. te herbenoemen als externe accountant van de Vennootschap voor een duur verstrijkend bij de afsluiting van het boekjaar 2012. KPMG Accountants N.V. wordt bij deze opdracht vertegenwoordigd door de heer Smorenburg die de heer Van Rooijen als de verantwoordelijke partner zal opvolgen, conform het beleid binnen KPMG Accountants N.V. om na zeven jaar de verantwoordelijke partner te wisselen.

De heer Janssen gaf aan dat de benoeming nu ingaat, maar dat de accountant al vanaf januari aan het werk is. **De heer Cremers** gaf aan dat het een benoeming betreft voor het jaar 2012.

De voorzitter constateerde dat het voorstel tot herbenoeming van KPMG Accountants N.V. als externe accountant is aangenomen met 77.541.533 stemmen voor, 166.964 stemmen tegen en 302.679 onthoudingen.

9. Machtiging tot uitgifte van gewone aandelen en tot het beperken of uitsluiten van voorkeursrechten:

9.1 Aanwijzing van de Raad van Bestuur als het bevoegde orgaan om - onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen - te besluiten tot uitgifte van gewone aandelen en tot het verlenen van rechten tot het nemen van gewone aandelen als bedoeld in artikel 4 van de Statuten van de Vennootschap, voor de duur van 18 maanden (*besluit*)

De voorzitter gaf aan dat overeenkomstig artikel 4 van de statuten van de Vennootschap wordt gevraagd de Raad van Bestuur aan te wijzen als bevoegd orgaan om, onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen, te besluiten tot uitgifte van gewone aandelen en tot het verlenen van rechten tot het nemen van gewone aandelen. De bevoegdheid is beperkt tot 10% van de uitstaande gewone aandelen ten tijde van de machtiging, welk percentage wordt verhoogd tot 20% in geval van fusie of acquisitie. Deze aanwijzing werd mede gevraagd om de Raad van Bestuur toe te laten om tijdig en op een flexibele manier te reageren met betrekking tot de financiering van de Vennootschap. De duur van de gevraagde aanwijzing

is 18 maanden, conform de huidige praktijk van Corporate Governance, beginnend na goedkeuring van het voorgestelde besluit. De aanwijzing zoals verleend door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders in 2010 komt hiermee te vervallen.

De voorzitter constateerde dat het voorstel tot aanwijzing van de Raad van Bestuur als het bevoegde orgaan om - onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen - te besluiten tot uitgifte van gewone aandelen en tot het verlenen van rechten tot het nemen van gewone aandelen als bedoeld in artikel 4 van de statuten van de Vennootschap, voor de duur van 18 maanden, is aangenomen met 70.438.078 stemmen voor, 7.556.105 stemmen tegen en 206 onthoudingen.

9.2 Aanwijzing van de Raad van Bestuur als het bevoegde orgaan om - onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen - te besluiten tot uitsluiting of beperking van het recht van voorkeur als bedoeld in artikel 6 van de Statuten van de Vennootschap, voor de duur van 18 maanden (*besluit*)

De voorzitter vermeldde dat overeenkomstig artikel 6 van de statuten van de Vennootschap wordt gevraagd de Raad van Bestuur aan te wijzen als het orgaan dat bevoegd is om, onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen, te besluiten tot het beperken of uitsluiten van het voorkeursrecht bij uitgifte of verlening van rechten tot het nemen van aandelen, conform artikel 96 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. In overeenstemming met het voorstel onder 9.1 is de aanwijzing beperkt tot een periode van 18 maanden, beginnend na goedkeuring van het voorgestelde besluit. De aanwijzing zoals verleend door de algemene vergadering van aandeelhouders in 2010 komt hiermee te vervallen.

De voorzitter vermeldde verder dat voor dit voorstel is een meerderheid van ten minste twee derde van de uitgebrachte stemmen is vereist indien minder dan 50% van het geplaatste kapitaal ter vergadering vertegenwoordigd is. Indien de helft of meer vertegenwoordigd is, volstaat een gewone meerderheid.

De voorzitter constateerde dat het voorstel tot aanwijzing van de Raad van Bestuur als het bevoegde orgaan om - onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen - te besluiten tot uitsluiting of beperking van het recht van voorkeur als bedoeld in artikel 6 van de statuten van de Vennootschap, voor de duur van 18 maanden, is aangenomen met 57.963.835 stemmen voor, 20.024.462 stemmen tegen en 22.164 onthoudingen.

10. Machtiging tot inkoop van gewone aandelen:

Machtiging van de Raad van Bestuur - onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen - tot inkoop door de Vennootschap van gewone aandelen als bedoeld in artikel 7 van de Statuten van de Vennootschap, voor de duur van 18 maanden (*besluit*)

De voorzitter gaf aan dat overeenkomstig artikel 7 van de statuten van de Vennootschap wordt gevraagd de Raad van Bestuur machtiging te verlenen om - onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen - en onverminderd het bepaalde in artikel 98 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, gewone aandelen, vertegenwoordigende maximaal 10% van het geplaatste kapitaal van de Vennootschap, te verkrijgen. Machtiging wordt gevraagd om de gewone aandelen te verkrijgen voor een prijs per gewoon aandeel liggend tussen de nominale waarde van de gewone aandelen en 110% van de gemiddelde koers van de gewone aandelen op door de NYSE Euronext Amsterdam N.V., gehouden effectenbeurs gedurende de vijf handelsdagen voorafgaande aan de verkrijging. Deze machtiging tot inkoop geeft de Raad van Bestuur, onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen, de flexibiliteit om verplichtingen na te komen betreffende aan aandelen gerelateerde beloningsplannen of anderszins. De duur van de gevraagde

machtiging is 18 maanden beginnend na goedkeuring van het voorgestelde besluit. De machtiging zoals verleend door de algemene vergadering van aandeelhouders in 2010, komt hiermee te vervallen.

De voorzitter constateerde dat het voorstel tot machtiging van de Raad van Bestuur - onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen - tot inkoop door de Vennootschap van gewone aandelen als bedoeld in artikel 7 van de statuten van de Vennootschap, voor de duur van 18 maanden, is aangenomen met 77.666.636 stemmen voor, 71.092 stemmen tegen en 273.232 onthoudingen.

11. Samenstelling van de Raad van Commissarissen

De voorzitter gaf voor de behandeling van het eerste onderdeel van dit agendapunt dat over zichzelf gaat het woord aan de heer Van Gelder, vice-voorzitter.

11.1 Herbenoeming van de heer H.C. Rothermund als Voorzitter en als lid van de Raad van Commissarissen (*besluit*)

De heer Van Gelder gaf aan dat de heer Rothermund, voorzitter en lid van de Raad van Commissarissen van de Vennootschap, zal terugtreden op deze Algemene Vergadering van Aandeelhouders als lid van de Raad van Commissarissen na afloop van zijn tweede vier jaarstermijn, waarvan de laatste vijf jaar als voorzitter van de Raad van Commissarissen. De heer Rothermund heeft aangegeven bereid te zijn zich herkiesbaar te stellen. Voorgesteld werd om de heer Rothermund voor een derde en laatste vier jaarstermijn als commissaris van de Vennootschap te herbenoemen. Indien deze vergadering zou besluiten de heer Rothermund te herbenoemen, dan zal de Raad van Commissarissen de heer Rothermund tevens als voorzitter verkiezen.

De heer Van Gelder constateerde dat het voorstel tot herbenoeming van de heer H.C. Rothermund als voorzitter en als lid van de Raad van Commissarissen van de Vennootschap is aangenomen met 77.667.270 stemmen voor, 159.304 stemmen tegen en 184.605 onthoudingen.

De voorzitter bedankte iedereen.

11.2 De benoeming van mevrouw K.A. Rethy als lid van de Raad van Commissarissen (*besluit*)

De voorzitter gaf aan dat de Raad van Commissarissen heeft besloten, conform artikel 23 van de statuten, om een niet-bindende voordracht te doen om mevrouw Rethy te benoemen als commissaris van de Vennootschap voor een termijn van vier jaar, verstrijkend op de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2015. Indien deze vergadering mevrouw Rethy zal benoemen tot commissaris, zal mevrouw Rethy ook benoemd worden door de Raad van Commissarissen als voorzitter van het Technical & Commercial Committee.

De voorzitter gaf aan dat er bepaalde elementen zijn geweest om mevrouw Rethy te benoemen. Mevrouw Rethy heeft een ruime managementervaring bij belangrijke ondernemingen in de scheikundige nijverheid en in de mijnbouw. De Raad van Commissarissen meent dat de kennis en ervaring van mevrouw Rethy, mede op het vlak van duurzaamheid, een uitstekende aanvulling zal zijn van de Raad van Commissarissen. Mevrouw Rethy zal daarnaast diversiteit brengen in de Raad van Commissarissen, zowel vanwege het feit dat zij vrouw is als vanwege haar nationaliteit. Deze voordracht heeft ook de volle steun van de Raad van Bestuur. Voor de persoonlijke gegevens van mevrouw Rethy verwees de voorzitter naar de toelichting op het agendapunt.

De heer Janssen (VBDO) gaf aan zeer verheugd te zijn met de benoeming van mevrouw Rethy, omdat zij de diversiteit zal vergroten en vanwege haar achtergrond. Hij vroeg aan mevrouw Rethy hoe zij haar kennis van duurzaamheid in zal gaan zetten. **Mevrouw Rethy** bedankte de heer Janssen en de Board of Management voor hun warm welkom. Zij antwoordde dat het enige gepaste antwoord dat zij zou kunnen geven is dat zij het zo goed mogelijk zal doen. Ze gaf aan dat ze nauw betrokken is bij duurzaamheid en dat ze momenteel een studie volgt op dit gebied. Ze is ongeveer 25 jaar werkzaam geweest bij vennootschappen die een significante impact hebben op het milieu over de hele wereld en zij gaf aan daarom gevoel te hebben bij beide kanten van de munt.

De voorzitter constateerde dat het voorstel tot benoeming van mevrouw K.A. Rethy als lid van de Raad van Commissarissen is aangenomen met 77.938.994 stemmen voor, 32.353 stemmen tegen en 36.676 onthoudingen.

12. Mededelingen en rondvraag

De voorzitter gaf aan dat men bij de informatiebalie, onder meer, een kaart in ontvangst heeft kunnen nemen waarop men kon aangeven of men toezending wenste van de notulen van deze vergadering.

13. Sluiting

De voorzitter constateerde dat er geen vragen meer waren. Hij bedankte de aanwezigen voor hun deelname aan de vergadering en sloot de vergadering.

H.C. ROTHERMUND
16 March 2012